

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2016/796 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 май 2016 година

относно Агенцията за железопътен транспорт на Европейския съюз и за отмяна на Регламент (ЕО) № 881/2004

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 91, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ⁽¹⁾,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ⁽²⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽³⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Постепенното изграждане на единно европейско железопътно пространство изисква действия на Съюза в областта на правилата, приложими за железопътния транспорт, по отношение на техническите аспекти, свързани с безопасността и оперативната съвместимост, които са неразривно свързани и изискват по-високо ниво на хармонизация на равнището на Съюза. Приложимото законодателство в областта на железопътния транспорт беше прието през последните две десетилетия, по-специално три законодателни пакета в областта на железопътния транспорт, от които най-важните актове в това отношение са Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁴⁾ и Директива 2008/57/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁵⁾.
- (2) Едновременното преследване на целите за постигане на безопасност и оперативна съвместимост на железопътния транспорт изисква съществена техническа работа, ръководена от специализиран орган. Това наложи като част от втория законодателен пакет в областта на железопътния транспорт от 2004 г., в съществуващата институционална рамка и предвид равновесието на силите в Съюза, да бъде създадена европейска агенция, отговорна за безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт.

⁽¹⁾ ОВ С 327, 12.11.2013 г., стр. 122.

⁽²⁾ ОВ С 356, 5.12.2013 г., стр. 92.

⁽³⁾ Позиция на Европейския парламент от 26 февруари 2014 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и позиция на Съвета на първо четене от 10 декември 2015 г. (ОВ С 56, 12.2.2016 г., стр. 1). Позиция на Европейския парламент от 28 април 2016 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

⁽⁴⁾ Директива 2004/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно безопасността на железопътния транспорт в Общността и за изменение на Директива 95/18/ЕО на Съвета относно лицензирането на железопътните предприятия и Директива 2001/14/ЕО относно разпределяне на капацитета на железопътната инфраструктура и събиране на такси за ползване на железопътната инфраструктура и за сертифициране за безопасност (Директива относно безопасността на железопътния транспорт) (ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 44).

⁽⁵⁾ Директива 2008/57/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Общността (ОВ L 191, 18.7.2008 г., стр. 1).

- (3) С Регламент (ЕО) № 881/2004 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ е създадена Европейска железопътна агенция („Агенцията“) с цел да насърчи изграждането на европейско железопътно пространство без граници и да спомогне за съживяването на железопътния сектор, като същевременно укрепва основните му предимства по отношение на безопасността. Четвъртият законодателен пакет в областта на железопътния транспорт съдържа важни промени, предназначени да подобрят функционирането на единното европейско железопътно пространство въз основа на изменения, внесени чрез преработването на Директива 2004/49/ЕО и Директива 2008/57/ЕО, които са пряко свързани със задачите на Агенцията. Тези директиви предвиждат по-специално изпълнението на задачи, свързани с издаването на разрешения за превозни средства и сертификати за безопасност на равнището на Съюза. Това предполага по-голяма роля за Агенцията. Поради значителния брой промени, които внася в задачите и във вътрешната организация на Агенцията Регламент (ЕО) № 881/2004 следва да бъде отменен и заменен с нов правен акт.
- (4) Агенцията следва да допринася за развитието на действителна европейска железопътна култура, която играе ролята на основен инструмент за диалог, консултации и обмен на мнения между всички участници в железопътния сектор, при надлежно отчитане на съответните им функции и на техническите характеристики на железопътния сектор. При изпълнението на своите задачи, особено при изготвянето на препоръки и становища, Агенцията следва да отчита в максимална степен външните експертни познания в железопътната област, по-специално познанията на професионалисти от железопътния сектор и от компетентните национални органи. Поради това Агенцията създава компетентни и представителни работни групи и други групи, съставени основно от тези професионалисти.
- (5) За да се осигури информация за икономическите последици за железопътния сектор и въздействието му върху обществото, да се предостави възможност за вземане на информирани решения, в частност на Комисията, управителния съвет на Агенцията („управителният съвет“) и изпълнителния директор на Агенцията („изпълнителният директор“), както и за да се постигне по-голяма ефективност при управлението на работните приоритети и разпределението на ресурсите в рамките на Агенцията, тя следва да участва по-активно в дейностите за оценка на въздействието.
- (6) Агенцията следва да предоставя независима и обективна техническа помощ, главно на Комисията. В Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ е предвидено изготвянето и преразглеждането на техническите спецификации за оперативна съвместимост („ТСОС“), а в Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ е предвидено изготвянето и преразглеждането на общите методи за безопасност („ОМБ“), общите критерии за безопасност („ОКБ“) и общите показатели за безопасност („ОПБ“). Непрекъснатостта на работата и на разработването на ТСОС, ОМБ, ОКБ и ОПБ изисква постоянна техническа рамка и специализиран орган, който разполага с високо компетентен персонал, специално определен за изпълнението на тези задачи. За тази цел Агенцията следва да предоставя на Комисията препоръки и становища във връзка с изготвянето и преразглеждането на ТСОС, ОМБ и ОКБ и ОПБ. Освен това Агенцията следва да предоставя независими технически становища по искане на националните органи по безопасността и регулаторните органи.
- (7) За да се постигне по-ефикасно и безпристрастно издаване на единни сертификати за безопасност на железопътните предприятия е от съществено значение на Агенцията да бъде предоставена централна роля. Когато областта на дейност е ограничена до територията на една държава членка, съответното железопътно предприятие следва да има възможност да избира дали да подаде заявлението за единен сертификат за безопасност до Агенцията или до националния орган по безопасността. Това трябва да бъде предвидено в Директива (ЕС) 2016/798.
- (8) Понастоящем Директива 2008/57/ЕО предвижда, че за железопътните превозни средства разрешение за въвеждане в експлоатация се издава във всяка държава членка, освен в някои особени случаи. Работната група за разрешенията за превозни средства, създадена от Комисията през 2011 г., обсъди няколко случая, в които производители и железопътни предприятия са претърпели щети поради прекомерно дългите срокове и прекомерно високите разходи по процедурата за издаване на разрешения, и предложи редица подобрения. Тъй като някои проблеми се дължат на сложността на настоящата процедура за издаване на разрешения за превозни средства, тя следва да бъде опростена и, където е възможно, консолидирана в единна процедура. Всяко железопътно превозно средство следва да получава само едно разрешение. Когато използването е ограничено до мрежа или мрежи на територията на една-единствена държава членка, заявителят следва да има възможност да избира дали да подаде заявлението си за издаване на разрешение за превозни средства до Агенцията или до националния орган по безопасността чрез обслужване на едно гише, предвидено в настоящия регламент. Това ще доведе до осезаеми ползи за сектора чрез намаляване на разходите и времетраенето на процедурата и ще намали риска от потенциална дискриминация, особено спрямо нови дружества, които желаят да навлязат на железопътния пазар. Това трябва да бъде предвидено в Директива (ЕС) 2016/797.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 881/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за създаване на Европейска железопътна агенция („Регламент за създаване на Агенцията“) (ОВ L 164, 30.4.2004 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива (ЕС) 2016/797 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 година относно оперативната съвместимост на железопътната система в рамките на Европейския съюз (вж. страница 44 от настоящия брой на Официален вестник).

⁽³⁾ Директива (ЕС) 2016/798 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 година относно безопасността на железопътния транспорт (вж. страница 102 от настоящия брой на Официален вестник).

- (9) От особено значение е Директива (ЕС) 2016/797 и Директива (ЕС) 2016/798 да не води до по-ниско равнище на безопасност в железопътната система на Съюза. Във връзка с това Агенцията следва да носи пълна отговорност за разрешенията за превозни средства и единните сертификати за безопасност, които издава, като поеме, *inter alia*, както договорна, така и извъндоговорна отговорност по отношение на тях.
- (10) По отношение на отговорността на персонала на Агенцията при извършването на задачите, предоставени на Агенцията, следва да се прилага Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз. Приложението на посочения протокол не следва да води до ненужно забавяне или до налагането на необосновани ограничения при провеждането на национални съдебни производства. В случай на съдебно производство, засягащо персонал на Агенцията, при което се налага явяването на служител пред национален съд, управителният съвет следва да реши без ненужно забавяне дали да отнеме имунитета на съответния служител, при условие че отнемането на имунитета няма да накърни интересите на Съюза. Подобно решение следва да бъде надлежно обосновано и следва да подлежи на съдебен контрол от Съда на Европейския съюз.
- (11) Агенцията следва да оказва лоялно сътрудничество на националните съдебни органи, по-специално в случаите, когато участието на Агенцията е необходимо поради факта, че Агенцията е изпълнявала правомощията си, свързани с издаването от нея разрешения за превозни средства, единни сертификати за безопасност и решенията за одобрение на проекти за оборудване на Европейската система за управление на железопътното движение (ERTMS) по железопътната линия. Когато от Агенцията или от неин служител бъде поискано да предостави информация в контекста на дадено национално производство, Агенцията следва да гарантира, че искането за информация или, при необходимост, за участие в производството, се разглеждат с необходимото внимание и в рамките на разумен срок. За тази цел управителният съвет приема подходящи процедури, които да се прилагат в такива случаи.
- (12) С оглед на по-нататъшното развитие на единното европейско железопътно пространство, по-специално по отношение на предоставянето на подходяща информация на клиентите, ползващи услуги за превоз на товари, и на пътниците, и за избягването на фрагментирано развитие на телематичните приложения, е необходимо на Агенцията да се предостави по-значима роля в областта на подобни приложения. Агенцията, като компетентен орган на равнището на Съюза, следва да получи важната роля да гарантира съгласуваното развитие и внедряване на всички телематични приложения. За тази цел Агенцията следва да бъде оправомощена да изпълнява функцията на системен орган за телематичните приложения, и в това си качество следва да поддържа, наблюдава и управлява всички съответни изисквания, свързани с подсистемите, на равнището на Съюза.
- (13) Предвид значението на ERTMS за безпрепятственото развитие на единното европейско железопътно пространство и неговата безопасност и с оглед на избягването на фрагментираното на ERTMS, е необходимо да се засили цялостната координация на равнището на Съюза. Поради това Агенцията, като органа на Съюза с най-много опит в тази област, следва да получи по-важна роля в тази област, за да гарантира съгласуваното развитие на ERTMS, да допринесе за осигуряване на съответствие на оборудването за ERTMS с валидните спецификации и да гарантира координацията на европейските научноизследователски програми в областта на ERTMS и разработването на техническите спецификации за ERTMS. По-специално Агенцията следва да възпрепятства излагането на риск на оперативната съвместимост на системата от допълнителните национални изисквания по отношение на ERTMS. Несъвместимите национални изисквания обаче следва да се прилагат единствено на доброволен принцип или да бъдат отменени.
- (14) За постигането на по-голяма ефективност и хармонизация на равнището на Съюза на процедурите за издаване на разрешения за въвеждане в експлоатация на подсистемите за контрол, управление и сигнализация по железопътната линия, е от съществено значение преди публикуване на покани за представяне на оферти във връзка с оборудване на ERTMS по железопътната линия Агенцията да се увери, че предвидените технически решения са в пълно съответствие със съответните ТСОС и следователно са напълно оперативно съвместими. Това трябва да бъде предвидено в Директива (ЕС) 2016/797. Агенцията следва да създаде група, съставена от нотифицираните органи за оценяване на съответствието, работещи в областта на ERTMS. Участието на тези органи в групата следва да се насърчава във възможно най-голяма степен.
- (15) С цел улесняване на сътрудничеството и гарантиране на ясно разпределение на задачите и отговорностите между Агенцията и националните органи по безопасността следва да бъде изготвен протокол за комуникацията между тях. Освен това следва да се разработи обща информационна и комуникационна платформа с функции за виртуално обслужване на едно гише, ако е подходящо, въз основа на вече съществуващите приложения и регистри, чрез разширяване обхвата на техните функции, с цел да се поддържат Агенцията и националните органи по безопасността информирани за всички заявления за издаване на разрешения и сертификати за безопасност, за етапите на тези процедури и резултатите от тях. Важна цел на тази платформа е да се установи на ранен етап необходимостта от координиране на вземането на решения от националните органи по безопасността и Агенцията в случаите, когато се касае за различни приложения, изискващи сходни разрешения и сертификати за безопасност. Тези случаи следва да бъдат посочвани в обобщен вид чрез автоматични нотификации.

- (16) Към момента компетентните национални органи налагат такси за издаване на разрешения за превозни средства и единни сертификати за безопасност. С прехвърлянето на компетентността към Съюза Агенцията следва да има право да налага такси на заявителите при издаване на сертификатите и разрешенията, посочени в предходните съображения. Важно е да се установят определени принципи, които да се прилагат по отношение на таксите и възнагражденията, дължими на Агенцията. Размерът на тези такси и възнаграждения следва да се изчисли така, че да покрива изцяло разходите за предоставените услуги, включително по целесъобразност разходите, произтичащи от възлагането на задачи на националните органи по безопасността. Тези такси и възнаграждения следва да бъдат равни или по-ниски от настоящия среден размер на таксите и възнагражденията за съответните услуги и следва да се определят по прозрачен, справедлив и единен начин в сътрудничество с държавите членки. Те не следва да застрашават конкурентоспособността на европейския железопътен сектор и определянето им следва да бъде надлежно съобразено с платежоспособността на предприятията и не следва да създава излишна финансова тежест за стопанските субекти. Те следва да бъдат съобразени, когато е уместно, с конкретните нужди на малките и средните предприятия.
- (17) Обща цел е новото разпределение на функциите и задачите между националните органи по безопасността и Агенцията да се осъществи ефективно, без намаляване на настоящото високо ниво на безопасност. За целта между Агенцията и националните органи по безопасността следва да се сключат споразумения за сътрудничество, които да включват и елементи, свързани с разходите. Агенцията следва да разполага с достатъчно ресурси, които да ѝ позволят да изпълнява новите си задачи, а графикът за разпределянето на тези ресурси следва да се основава на ясно определени потребности.
- (18) При изготвяне на препоръките Агенцията следва да отчита случаите на мрежи, които са изолирани от останалата част от железопътната система на Съюза и които изискват специфични експертни познания по географски или исторически причини. Освен това, когато дейността е ограничена в рамките на такива мрежи, следва да е възможно заявителите, които искат издаване на единни сертификати за безопасност или разрешения за превозни средства, да извършват необходимите формалности на местно ниво чрез компетентните национални органи по безопасността. За тази цел и с оглед на намаляване на административната тежест и разходи следва да е възможно в споразуменията за сътрудничество, които ще бъдат сключени между Агенцията и компетентните национални органи по безопасността, да се предвиди подходящо разпределение на задачите, без това да засяга поемането на крайната отговорност от Агенцията при издаването на разрешението или единния сертификат за безопасност.
- (19) Предвид натрупаните експертни познания на националните органи, по-специално националните органи по безопасността, Агенцията следва да има право да ги използва по целесъобразност при издаването на съответните разрешения и единни сертификати за безопасност. За тази цел следва да се насърчава командироването на национални експерти в Агенцията.
- (20) В Директива (ЕС) 2016/798 и в Директива (ЕС) 2016/797 трябва да се предвиди преглед на националните мерки от гледна точка на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт, както и съвместимост с правилата за защита на конкуренцията. Те също така трябва да ограничават възможността държавите членки да приемат нови национални правила. Настоящата система, при която продължават да съществуват голям брой национални правила, може да доведе до възможни конфликти с правилата на Съюза и до недостатъчна прозрачност, както и до евентуална дискриминация на оператори, включително на по-малките и новите сред тях. За да се премине към система на действително прозрачни и безпристрастни правила на равнището на Съюза, е необходимо да се засили постепенното намаляване на националните правила, включително на правилата за експлоатация. Становищата, основани на независими и неутрални експертни познания, са особено важни на равнището на Съюза. За тази цел е необходимо да се засили ролята на Агенцията.
- (21) Работата, организацията и процедурите за вземане на решения в областта на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт се различават значително между отделните национални органи по безопасността и нотифицираните органи за оценяване на съответствието, което оказва неблагоприятно въздействие върху гладкото функциониране на единното европейско железопътно пространство. По-конкретно, това може да се отрази неблагоприятно върху малките и средните предприятия, които желаят да навлязат на железопътния пазар в друга държава членка. Поради тази причина е от съществено значение да се засили координацията с оглед на постигането на по-голяма хармонизация на равнището на Съюза. За целта Агенцията следва да наблюдава работата и вземането на решения от националните органи по безопасността и нотифицираните органи за оценяване на съответствието чрез одити и инспекции и по целесъобразност в сътрудничество с националните органи по акредитация.
- (22) В областта на безопасността е важно да се гарантира максимална възможна прозрачност и ефективен поток на информацията. Анализът на резултатите, основан на ОПБ и свързващ всички страни в сектора, е от съществено значение и следва да бъде направен. По отношение на статистиката е необходимо тясно сътрудничество с Евростат.

- (23) Агенцията следва да отговаря за публикуването на доклад на всеки две години, за да се следи напредъкът по отношение на постигането на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт. Предвид своите технически експертни познания и безпристрастност Агенцията следва също така да подпомага Комисията при изпълнението на задачата ѝ да наблюдава прилагането на законодателството на Съюза в областта на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт.
- (24) Оперативната съвместимост на трансевропейската транспортна мрежа следва да се подобрява, а новите инвестиционни проекти, които ще получават финансова подкрепа от Съюза, следва да са в съответствие с целта за постигане на оперативна съвместимост, предвидена в Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. Агенцията е подходящият орган, който да допринесе за постигането на тези цели и следва да си сътрудничи тясно с компетентните органи на Съюза по отношение на проекти във връзка с трансевропейската транспортна мрежа. По отношение на внедряването на ERTMS и проектите за ERTMS ролята на Агенцията следва да включва оказване на съдействие на заявителите за изпълнение на проекти, които са в съответствие с ТСОС за контрол, управление и сигнализация.
- (25) Поддръжката на подвижния състав е важна част от системата за безопасност. Все още няма истински европейски пазар за поддръжка на железопътно оборудване поради липсата на система за сертифициране на работилниците за поддръжка. Тази ситуация доведе до допълнителни разходи за сектора и до пътувания без товари. Поради тази причина следва постепенно да се разработят и актуализират общи условия за сертифициране на работилниците за поддръжка и на структурите, които отговарят за поддръжка на превозни средства, различни от товарни вагони, като Агенцията е най-подходящият орган, който да предлага адекватни решения на Комисията.
- (26) Професионалната квалификация, необходима на влаковите машинисти, е основен фактор за осигуряване както на безопасността, така и на оперативната съвместимост на железопътния транспорт в Съюза. Професионалната квалификация е и предварително условие за свободното движение на работна сила в железопътния сектор. Този въпрос следва да се решава в съществуващата рамка за социален диалог. Агенцията следва да осигури техническата подкрепа, необходима за отчитането на този аспект на равнището на Съюза.
- (27) Агенцията следва да подпомага сътрудничеството между националните органи по безопасността, националните разследващи органи и представителни организации от железопътния сектор, действащи на равнището на Съюза, с оглед на насърчаването на добрите практики, обмена на значима информация, събирането на данни във връзка със сектора и наблюдението на цялостното ниво на безопасност на железопътната система на Съюза.
- (28) За да се осигури максималното възможно равнище на прозрачност и равен достъп на всички участници до съответната информация, регистрите, а ако е приложимо и документите, предвидени за процедурите за безопасност и оперативна съвместимост, следва да бъдат обществено достъпни. Същото се отнася и за лицензите, единните сертификати за безопасност и други документи от значение за железопътния транспорт. Агенцията следва да осигури ефикасни, лесни за използване и лесно достъпни средства за обмен и публикуване на тази информация, по-специално чрез съответни ИТ решения, с оглед на подобряването на ефективността по отношение на разходите на железопътната система и оказване на съдействие на оперативните нужди на сектора.
- (29) Насърчаването на иновациите и научноизследователската дейност в областта на железопътния транспорт е важно и следва да се насърчава от Агенцията. Финансовата помощ, осигурена в рамките на дейността на Агенцията в тази област, следва да не води до сътресения на съответния пазар.
- (30) За да се увеличи ефикасността на финансовото подпомагане от Съюза, неговото качество и съвместимостта му със съответните технически предписания, Агенцията следва да играе активна роля в оценката на железопътни проекти.
- (31) Правилното и еднакво разбиране на законодателството в областта на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт, ръководствата за прилагане и препоръките на Агенцията са предпоставки за ефективното прилагане на постиженията на правото на Съюза в областта на железопътния транспорт и функционирането на железопътния пазар. Ето защо Агенцията следва да се ангажира активно в обученията и разяснителни дейности в това отношение.
- (32) Предвид новите функции на Агенцията във връзка с издаването на разрешения за превозни средства и единни сертификати за безопасност, ще възникне съществена необходимост от обучение и изготвяне на публикации в тези области. Националните органи по безопасността следва да могат да участват безплатно в дейностите за обучение, когато това е възможно, и особено, когато са участвали в подготовката на тези дейности.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1)

- (33) С оглед на адекватното изпълнение на възложените ѝ задачи, Агенцията следва да има юридическа правосубектност и самостоятелен бюджет, финансиран главно чрез вноски от Съюза и чрез такси и вознаграждения, заплащани от заявителите. Независимостта и непристрастността на Агенцията не следва да бъдат компрометирани с финансови вноски от държави членки, трети държави или други субекти. За да се гарантира независимост при ежедневното ѝ управление и издаваните становища, препоръки и решения, организацията на Агенцията следва да бъде прозрачна, а изпълнителният директор следва да носи пълна отговорност. Персоналът на Агенцията следва да бъде независим и да бъде нает както на краткосрочни, така и на дългосрочни договори, за да се запазят организационните знания и непрекъснатостта на дейността, като същевременно се поддържа непрестанен обмен на експертни познания с представители на железопътния сектор. В разходите на Агенцията следва да се включват разходи за персонал, администрация, инфраструктура и оперативни разходи, и, *inter alia*, сумите, изплащани на националните органи по безопасността за работата им в процеса на издаване на разрешения за превозни средства и единни сертификати за безопасност, в съответствие с приложимите споразумения за сътрудничество и разпоредбите на актовете за изпълнение относно определянето на таксите и вознагражденията.
- (34) По отношение на предотвратяването и управлението на конфликти на интереси е изключително важно действията на Агенцията да са непристрастни, доказващи интегритет и установяващи високи професионални стандарти. Не бива да се допускат никакви основателни причини да се подозира, че е възможно решенията да бъдат повлияни от интереси, които са в конфликт с ролята на Агенцията в качеството ѝ на орган, служещ на Съюза като цяло, или от частни интереси, или връзки на който и да било член на персонала на Агенцията, командирован национален експерт, или на който и да било член на управителния съвет или на апелативните съвети, които създават или биха могли да създадат конфликт с правилното изпълнение на официалните задължения на въпросното лице. По тази причина управителният съвет следва да приеме всеобхватни правила във връзка с конфликтите на интереси, които да се отнасят до цялата Агенция. Тези правила следва да са съобразени с препоръките, направени от Сметната палата в нейния Специален доклад № 15 от 2012 г.
- (35) За да се оптимизира процесът на вземане на решения в Агенцията и да се повишат ефикасността и ефективността, следва да се въведе двустепенна структура на управление. За целта държавите членки и Комисията следва да бъдат представени в управителен съвет, на който са предоставени необходимите правомощия, включително правомощие за изготвяне на бюджета и одобряване на програмния документ. Управителният съвет следва да предоставя общи насоки за дейността на Агенцията и да участва по-активно в наблюдението на дейностите на Агенцията, с оглед на засилването на надзора по административните и бюджетните въпроси. Следва да се учреди по-малък изпълнителен съвет със задача да подготвя заседанията на управителния съвет по подходящ начин и да подпомага процеса за вземане на решения. Правомощията на изпълнителния съвет следва да се определят в мандат, който да бъде приет от управителния съвет и който може да включва по целесъобразност становища и временни решения, подлежащи на окончателно одобрение от управителния съвет.
- (36) За да се гарантира прозрачност на решенията на управителния съвет, на неговите заседания следва да присъстват представители на съответните сектори, но без право на глас. Представителите на различните заинтересовани групи следва да бъдат назначени от Комисията въз основа на представителността си на равнището на Съюза за железопътните предприятия, управителите на инфраструктура, железопътната промишленост, синдикалните организации, пътниците и клиентите, ползващи услуги за превоз на товари.
- (37) Необходимо е да се гарантира, че страните, засегнати от решенията на Агенцията, разполагат с нужните средства за правна защита, които им се предоставят по независим и непристрастен начин. Следва да се установи подходящ механизъм за обжалване с цел решенията на изпълнителния директор да подлежат на обжалване пред специализиран апелативен съвет.
- (38) В случай на разногласие между Агенцията и националните органи по безопасността по отношение на издаването на единни сертификати за безопасност или разрешения за превозни средства, следва да се установи арбитражна процедура с оглед на съгласуваното вземане на решения в дух на сътрудничество.
- (39) Една по-широка стратегическа перспектива във връзка с дейностите на Агенцията ще улесни по-ефективното планиране и управление на нейните ресурси и ще допринесе за по-високо качество на работата ѝ. Това се потвърждава и се извежда на преден план в Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 на Комисията⁽¹⁾. Поради това управителният съвет следва да приема и периодично да актуализира единен програмен документ, съдържащ годишна и многогодишна работна програма, след надлежна консултация със съответните заинтересовани страни.

⁽¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 на Комисията от 30 септември 2013 г. относно рамковия Финансов регламент за органите, посочени в член 208 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 7.12.2013 г., стр. 42).

- (40) Когато след приемането на програмния документ на Агенцията бъде възложена нова задача, която засяга безопасността и оперативната съвместимост на железопътната система на Съюза, управителният съвет следва при необходимост да измени програмния документ, така че да включва новата задача, след като направи анализ на въздействието от гледна точка на човешките и бюджетните ресурси.
- (41) Дейността на Агенцията следва да бъде прозрачна. Следва да се осигури ефективен контрол от страна на Европейския парламент, като за тази цел с Европейския парламент следва да се провеждат консултации относно проекта за многогодишната част от програмния документ на Агенцията и той следва да има възможността да изслушва изпълнителния директор на Агенцията и да получава годишния доклад за дейността на Агенцията. Агенцията следва също да прилага съответното законодателство на Съюза по отношение на публичния достъп до документите.
- (42) Тъй като бяха създадени повече децентрализирани агенции, през последните години прозрачността и контролът върху управлението на средствата, отпуснати им от Съюза, се подобри, по-специално във връзка с бюджетирването на таксите, финансовия контрол, правомощието за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета, вноските в пенсионния фонд и вътрешната бюджетна процедура (етичен кодекс). По подобен начин Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ следва да се прилага без ограничения спрямо Агенцията, която следва да се присъедини към Междунституционалното споразумение от 25 май 1999 г. между Европейския парламент, Съвета на Европейския съюз и Комисията на Европейските общности относно вътрешните разследвания, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) ⁽²⁾.
- (43) В отношенията си с международни организации и трети държави Агенцията следва активно да утвърждава подхода на Съюза за безопасност и оперативна съвместимост на железопътния транспорт. Това следва да включва също, в рамките на компетентността на Агенцията, подпомагането на реципрочния достъп на железопътните предприятия от Съюза до железопътните пазари на трети държави, както и достъп на подвижния състав на Съюза до мрежите на трети държави.
- (44) За да се гарантират единни условия за прилагането на настоящия регламент относно прегледа на проектите за национални правила и на съществуващите национални правила, наблюдението над националните органи по безопасността и нотифицираните органи за оценяване на съответствието, създаването на процедурния правилник на апелативните съвети и определянето на таксите и възнагражденията, които Агенцията има право да събира, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия. Посочените правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾.
- (45) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно създаване на специализиран орган, който да формулира общи решения по въпроси, отнасящи се до безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради съвместния характер на предстоящата работа може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (46) За безпроблемното функциониране на Агенцията е необходимо да се прилагат определени принципи по отношение на управлението ѝ, за да се постигне съответствие със Съвместното изявление и общия подход, договорени от Междунституционалната работна група по въпросите на децентрализираните агенции на ЕС през юли 2012 г., чиято цел е да се опростят дейностите на агенциите и да се увеличи тяхната ефективност.
- (47) Настоящият регламент е съобразен с основните права и принципите, признати в частност от Хартата на основните права на Европейския съюз.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 15.

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА 1

ПРИНЦИПИ

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се създава Агенция за железопътен транспорт на Европейския съюз („Агенцията“).
2. Настоящият регламент предвижда:
 - a) създаването и задачите на Агенцията;
 - b) задачите на държавите членки в контекста на настоящия регламент.
3. С настоящия регламент се подпомага създаването на единно европейско железопътно пространство, и по-конкретно постигането на целите, свързани със:
 - a) оперативната съвместимост в рамките на железопътната система на Съюза, предвидена в Директива (ЕС) 2016/797;
 - b) безопасността на железопътната система на Съюза, предвидена в Директива (ЕС) 2016/798;
 - v) сертифицирането на машинистите, предвидено в Директива 2007/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

Член 2

Цели на Агенцията

Целта на Агенцията е да допринесе за по-нататъшното развитие и ефективното функциониране на единно европейско железопътно пространство без граници, като едновременно се гарантира високо равнище на безопасност и оперативна съвместимост на железопътния транспорт и се подобрява конкурентоспособността на железопътния сектор. По-конкретно, Агенцията допринася на техническо равнище за прилагането на законодателството на Съюза чрез разработване на общ подход към безопасността на железопътната система на Съюза и чрез повишаване на нивото на оперативна съвместимост на железопътната система на Съюза.

Други цели на Агенцията са да следи разработването на национални правила за железопътния транспорт с цел да подпомага дейността на националните органи в областта на безопасността и оперативната съвместимост в железопътния транспорт, и да насърчава оптимизирането на процедурите.

Когато това е предвидено в Директива (ЕС) 2016/797 и Директива (ЕС) 2016/798, Агенцията изпълнява функциите на орган на Съюза, отговарящ за издаването на разрешения за пускане на пазара на железопътни превозни средства и типове превозни средства и за издаването на единни сертификати за безопасност на железопътни предприятия.

При изпълнението на тези цели Агенцията се съобразява изцяло с процеса на разширяване на Съюза и със специфичните ограничения, отнасящи се до железопътните връзки с трети държави.

Член 3

Правен статут

1. Агенцията е орган на Съюза и притежава юридическа правосубектност.
2. Във всяка държава членка Агенцията се ползва с най-широката правоспособност, предоставяна на юридически лица по националното законодателство. Тя може по-специално да придобива или да се разпорежда с движимо и недвижимо имущество и може да бъде страна в съдебни производства.
3. Агенцията се представлява от нейния изпълнителен директор.
4. Агенцията носи пълна отговорност за възложените ѝ функции и правомощия.

⁽¹⁾ Директива 2007/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. за сертифициране на машинисти, управляващи локомотиви и влакове в рамките на железопътната система на Общността (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 51).

Член 4

Видове актове на Агенцията

Агенцията може:

- а) да отправя препоръки към Комисията относно прилагането на членове 13, 15, 17, 19, 35, 36 и 37;
- б) да отправя препоръки към държавите членки относно прилагането на член 34;
- в) да представя на Комисията становища в съответствие с член 10, параграф 2 и член 42, както и на съответните органи в държавите членки в съответствие с членове 10, 25 и 26;
- г) да отправя препоръки до националните органи по безопасността в съответствие с член 33, параграф 4;
- д) да издава решения в съответствие с членове 14, 20, 21 и 22;
- е) да издава становища, които представляват приемливи начини за постигане на съответствие съгласно член 19;
- ж) да издава технически документи съгласно член 19;
- з) да издава одитни доклади съгласно членове 33 и 34;
- и) да издава насоки и други необвързващи документи, с които да улеснява прилагането на законодателството в областта на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт съгласно членове 13, 19, 28, 32, 33 и 37.

ГЛАВА 2

МЕТОДИ НА РАБОТА

Член 5

Създаване и състав на работните групи и на другите групи

1. Агенцията създава ограничен брой работни групи за изготвяне на препоръки и по целесъобразност на насоки, свързани по-специално с техническите спецификации за оперативна съвместимост („ТСОС“), общите критерии за безопасност („ОКБ“), общите методи за безопасност („ОМБ“) и за използването на общите показатели за безопасност („ОПБ“).

Агенцията може да създава работни групи и в други надлежно обосновани случаи по искане на Комисията или на комитета, посочен в член 81 („комитетът“), или по собствена инициатива след консултация с Комисията.

Работните групи се председателстват от представител на Агенцията.

2. Работните групи са съставени от:

- представители, номинирани от компетентните национални органи за участие в работните групи;
- професионалисти от железопътния сектор, избрани от Агенцията от списъка, посочен в параграф 3. Агенцията гарантира адекватно представяне на тези сектори от отрасъла и на тези участници, които могат да бъдат засегнати от мерките, които Комисията може да предложи въз основа на препоръките, отправени до нея от Агенцията. Агенцията се стреми, когато е възможно, да постигне балансирано географско представителство.

Агенцията може при необходимост да назначи в работните групи независими експерти и представители на международни организации, признати за компетентни в съответната област. Служители на Агенцията не могат да бъдат назначавани в работните групи, с изключение на председателите на работните групи, които са представители на Агенцията.

3. Всяка представителна организация, посочена в член 38, параграф 4, изпраща на Агенцията списък с най-квалифицираните експерти, които са упълномощени да я представляват във всяка работна група, и актуализира този списък при настъпване на промени.

4. Когато работата на тези работни групи има пряко въздействие върху условията на труд, здравето и безопасността на работниците в отрасъла, представители, определени от синдикалните организации, действащи на европейско равнище, участват в съответните работни групи като пълноправни членове.
5. Пътните и дневните разноски на членовете на работните групи се поемат от Агенцията въз основа на правила и схеми, приети от управителния съвет.
6. При изготвянето на препоръките и насоките по параграф 1 Агенцията надлежно взема предвид резултатите от работата на работните групи.
7. Агенцията създава други групи за целите на членове 24, 29 и член 38, параграф 1.
8. Агенцията може да създава други групи в съответствие с член 38, параграф 4 и в надлежно обосновани случаи по искане на Комисията или на комитета, или по собствена инициатива.
9. Работата на работните групи и на другите групи е прозрачна. Управителният съвет приема процедурен правилник за работните групи и за другите групи, включително правилата за прозрачност.

Член 6

Консултации със социалните партньори

Когато задачите, предвидени в членове 13, 15, 19 и 36, имат пряко въздействие върху социалната среда или условията на труд на работниците от отрасъла, Агенцията провежда консултации със социалните партньори в рамките на комитета за секторен диалог, създаден в съответствие с Решение 98/500/ЕО на Комисията ⁽¹⁾. В тези случаи социалните партньори могат да реагират по отношение на тези консултации, при условие че направят това в рамките на три месеца.

Тези консултации се провеждат преди Агенцията да отправи своите препоръки на Комисията. Агенцията надлежно взема предвид резултатите от консултациите и по всяко време е готова да даде разяснение по своите препоръки. Становищата, изразени от комитета за секторен диалог, заедно с препоръката на Агенцията, се изпращат от Агенцията на Комисията и от Комисията на комитета.

Член 7

Консултации с клиенти, ползващи железопътни услуги за превоз на товари, и с пътници

Когато задачите, предвидени в членове 13 и 19, имат пряко въздействие върху клиенти, ползващи железопътни услуги за превоз на товари, и върху пътници, Агенцията провежда консултации с организациите, които ги представят, включително с представители на лицата с увреждания и лицата с ограничена подвижност. В тези случаи въпросните организации могат да реагират по отношение на тези консултации, при условие че направят това в рамките на три месеца.

Списъкът на организациите, които да бъдат консултирани, се изготвя от Комисията със съдействието на комитета.

Тези консултации се провеждат преди Агенцията да отправи своите препоръки на Комисията. Агенцията взема предвид консултациите и по всяко време е готова да даде разяснение по своите препоръки. Становищата, изразени от засегнатите организации, заедно с препоръката на Агенцията, се изпращат от Агенцията на Комисията и от Комисията на комитета.

Член 8

Оценка на въздействието

1. Агенцията извършва оценки на въздействието на своите препоръки и становища. Управителният съвет приема методика за оценка на въздействието, основана на методиката на Комисията. Агенцията поддържа контакт с Комисията, за да се гарантира, че свързаната с отрасъла работа в Комисията надлежно се взема под внимание. В доклада към всяка препоръка Агенцията посочва ясно хипотезите в основата на оценката на въздействието, както и използваните източници на данни.

⁽¹⁾ Решение 98/500/ЕО на Комисията от 20 май 1998 г. относно учредяването на комитети за насърчаване на диалога между социалните партньори на европейско равнище (ОВ L 225, 12.8.1998 г., стр. 27).

2. Преди включването на дадена дейност в програмния документ, приет от управителния съвет в съответствие с член 51, параграф 1, Агенцията провежда ранна оценка на въздействието, във връзка с която посочва:

- а) проблемът, който предстои да се реши, и възможните решения;
- б) доколко ще бъде необходимо определено действие, включително препоръка или становище на Агенцията;
- в) очакваният принос на Агенцията за решаването на проблема.

Преди да бъдат включени в програмния документ, всяка дейност или проект трябва да са били на предишен етап предмет на анализ на ефикасността, поотделно и заедно, с оглед на най-доброто използване на бюджета и ресурсите на Агенцията.

3. Агенцията може да извършва последваща оценка на законодателните актове, приети вследствие на нейните препоръки.

4. Държавите членки предоставят на Агенцията данните, необходими за оценка на въздействието, когато са налични.

По искане на Агенцията представителните органи ѝ предоставят нероверителни данни, необходими за оценката на въздействието.

Член 9

Проучвания

Когато това е необходимо за изпълнението на задачите ѝ, Агенцията възлага извършване на проучвания, в които участват по целесъобразност работните групи и другите групи, посочени в член 5, и финансира тези проучвания от собствения си бюджет.

Член 10

Становища

1. Агенцията дава становища по искане на един или повече национални регулаторни органи, посочени в член 55 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, по-конкретно относно свързаните с оперативната съвместимост и безопасността аспекти на въпроси, за които са били уведомени.

2. Агенцията дава становища по искане на Комисията във връзка с изменението на всеки акт, приет въз основа на Директива (ЕС) 2016/797 или Директива (ЕС) 2016/798, особено когато постъпи сигнал за предполагаем недостатък.

3. Агенцията издава всички свои становища, по-специално тези, посочени в параграф 2, във възможно най-кратък срок и най-късно в рамките на два месеца от получаване на искането за това, освен ако не е договорено друго със страните, отправили искането. Становищата се публикуват от Агенцията в рамките на един месец след предоставянето им във вариант, от който е отстранена всякаква поверителна информация от търговско естество.

Член 11

Посещения в държави членки

1. С цел да изпълнява възложените ѝ задачи, по-конкретно посочените в членове 14, 20, 21, 25, 26, 31, 32, 33, 34, 35 и 42, и да подпомага Комисията при изпълнението на нейните задължения съгласно Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), включително, по-специално при оценката на ефективното прилагане на съответното законодателство на Съюза, Агенцията може да осъществява посещения в държавите членки в съответствие с политиката, работните методи и процедурите, възприети от управителния съвет.

⁽¹⁾ Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

2. След консултация със съответната държава членка Агенцията я информира своевременно за планираното посещение, имената на длъжностните лица от Агенцията, на които е възложено да осъществят посещението, датата, на която трябва да започне посещението, и очакваната му продължителност. Длъжностните лица от Агенцията, на които е възложено осъществяването на такива посещения, ги извършват при представяне на писмено решение от изпълнителния директор, в което се уточняват целта и задачите на тяхното посещение.
3. Националните органи на съответните държави членки улесняват работата на служителите на Агенцията.
4. Агенцията изготвя доклад за всяко посещение, посочено в параграф 1 и го изпраща до Комисията и до съответната държава членка.
5. Настоящият член не засяга инспекциите, посочени в член 33, параграф 7 и член 34, параграф 6.
6. Агенцията поема пътните разходи, разходите за настаняване, дневните разноски и другите разходи на своите служители.

Член 12

Обслужване на едно гише

1. Агенцията създава и управлява информационно-комуникационна система с най-малко следните функции за обслужване на едно гише:
 - а) единен входящ пункт, чрез който заявителят подава досиетата със заявлението си за разрешение за тип превозни средства, за разрешение за пускане на пазара на превозни средства и за единен сертификат за безопасност. Когато областта на употреба или експлоатацията е ограничена до мрежа или мрежи в рамките само на една държава членка, единният входящ пункт се организира така, че да се гарантира на заявителя възможност за избор на органа, който да обработи заявлението му за издаване на разрешение или за единен сертификат за безопасност в хода на цялата процедура;
 - б) обща платформа за обмен на информация, която да предоставя на Агенцията и националните органи по безопасността информация за всички заявления за издаване на разрешения или за единни сертификати за безопасност, етапите на тези процедури и резултатите от тях, а също и когато е приложимо — за исканията и решенията на апелативния съвет;
 - в) обща платформа за обмен на информация, която да предоставя на Агенцията и националните органи по безопасността информация за исканията за одобрение от Агенцията, в съответствие с член 19 от Директива (ЕС) 2016/797, и заявленията за разрешения за подсистеми за контрол, управление и сигнализация по железопътната линия, в които има оборудване на Европейската система за управление на влаковете (ETCS) и/или Глобалната система за мобилни комуникации — железопътни мрежи (GSM-R), етапите на тези процедури и резултатите от тях, а също и когато е приложимо — за исканията и решенията на апелативния съвет;
 - г) система за ранно предупреждение, която е в състояние на ранен етап да установи необходимостта от координираност между решенията, които да се вземат от националните органи по безопасността и Агенцията в случай на различни заявления, изискващи сходни разрешения или единни сертификати за безопасност.
2. Техническите и функционални спецификации на обслужването на едно гише, посочени в параграф 1, се разработват в сътрудничество с мрежата на националните органи по безопасността, посочени в член 38, въз основа на изготвен от Агенцията проект, съобразен с резултатите от анализа на разходите и ползите. Въз основа на това управителният съвет приема техническите и функционалните спецификации и план за организиране на обслужване на едно гише. Обслужването на едно гише се организира, без да се засягат правата върху интелектуална собственост и нужното ниво на поверителност и като се вземат предвид, ако е целесъобразно, информационнотехнологичните приложения и регистрите, които вече са създадени от Агенцията, например посочените в член 37.
3. Обслужването на едно гише започва да функционира от 16 юни 2019 г.

4. Агенцията проследява заявленията, подадени чрез системата за обслужване на едно гише, по-специално като използва системата за ранно предупреждение, посочена в параграф 1, буква г). Ако бъде установено наличието на различни заявления, изискващи сходни разрешения или единни сертификати за безопасност, Агенцията осигурява подходящите последващи действия, например:

- а) информира заявителя(ите) за наличието на сходно заявление за разрешение или сертификат;
- б) координира действията със съответния национален орган по безопасността, за да се гарантира съгласуваността на решенията, вземани от националните органи по безопасността и Агенцията. Ако не бъде постигнато взаимно приемливо решение в рамките на един месец от началото на процеса на координация, въпросът се отнася за арбитраж до апелативния съвет, както е посочено в членове 55, 61 и 62.

ГЛАВА 3

ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА, СВЪРЗАНИ С БЕЗОПАСНОСТТА НА ЖЕЛЕЗОПЪТНИЯ ТРАНСПОРТ

Член 13

Техническа поддръжка — препоръки относно безопасността на железопътния транспорт

1. Агенцията отправя препоръки към Комисията относно ОПБ, ОМБ и ОКБ, предвидени в членове 5, 6 и 7 от Директива (ЕС) 2016/798. Агенцията също така отправя препоръки до Комисията за периодично преразглеждане на ОПБ, ОМБ и ОКБ.
2. Агенцията отправя препоръки до Комисията по нейно искане или по своя инициатива относно други мерки във връзка с безопасността, като взема предвид придобития опит.
3. Агенцията издава насоки, за да съдейства на националните органи по безопасността по отношение на надзора на железопътните предприятия, управителите на инфраструктура и другите заинтересовани страни в съответствие с член 17 от Директива (ЕС) 2016/798.
4. Агенцията може да отправя препоръки до Комисията относно ОМБ, включващи елементи на системата за управление на безопасността, които трябва да бъдат хармонизирани на равнището на Съюза, в съответствие с член 9, параграф 7 от Директива (ЕС) 2016/798.
5. Агенцията може да издава насоки и други необвързващи документи, за да улесни прилагането на законодателството относно безопасността на железопътния транспорт, включително да подпомага държавите членки при идентифицирането на национални правила, които могат да бъдат отменени след приемането и/или преработването на ОМБ, както и насоки за приемането на нови или за изменението на съществуващи национални правила. Агенцията може също да издава насоки относно безопасността на железопътния транспорт и сертификатите за безопасност, включително списъци с примери на добри практики, по-конкретно относно трансграничния транспорт и инфраструктура.

Член 14

Единни сертификати за безопасност

Агенцията издава, подновява, преустановява и изменя единни сертификати за безопасност и във връзка с това си сътрудничи с националните органи по безопасността в съответствие с членове 10, 11 и 18 от Директива (ЕС) 2016/798.

Агенцията ограничава или отменя единни сертификати за безопасност и във връзка с това си сътрудничи с националните органи по безопасността в съответствие с член 17 от Директива (ЕС) 2016/798.

Член 15

Поддръжка на превозните средства

1. Агенцията подпомага Комисията във връзка със системата за сертифициране на структурите, които отговарят за поддръжката съгласно член 14, параграф 7 от Директива (ЕС) 2016/798.

2. Агенцията отправя препоръки до Комисията за целите на член 14, параграф 8 от Директива (ЕС) 2016/798.
3. Агенцията анализира всякакви алтернативни мерки, приети в съответствие с член 15 от Директива (ЕС) 2016/798 и включва резултатите от своя анализ в доклада, посочен в член 35, параграф 4 от настоящия регламент.
4. Агенцията подпомага и при поискване координира националните органи по безопасността при надзорните дейности върху структурите, които отговарят за поддръжката, посочени в член 17, параграф 1, буква в) от Директива (ЕС) 2016/798.

Член 16

Сътрудничество с националните разследващи органи

Агенцията си сътрудничи с националните разследващи органи в съответствие с член 20, параграф 3, член 22, параграфи 1, 2, 5 и 7 и член 26 от Директива (ЕС) 2016/798.

Член 17

Железопътен превоз на опасни товари

Агенцията следи развитието на законодателството в областта на железопътния превоз на опасни товари по смисъла на Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ и съвместно с Комисията прави необходимото това развитие да съответства на законодателството в областта на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт, в частност със съществените изисквания. За тази цел Агенцията подпомага Комисията и може да издава препоръки по искане на Комисията или по своя инициатива.

Член 18

Обмен на информация за свързани с безопасността произшествия

Агенцията насърчава обмена на информация за свързани с безопасността произшествия, инциденти и ситуации, близки до инциденти, като взема под внимание опита на участниците в железопътния транспорт, посочени в член 4 от Директива (ЕС) 2016/798. Този обмен на информация е основа за разработване на добри практики на равнището на държавите членки.

ГЛАВА 4

ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА, СВЪРЗАНИ С ОПЕРАТИВНАТА СЪВМЕСТИМОСТ

Член 19

Техническо подпомагане в областта на оперативната съвместимост на железопътния транспорт

1. Агенцията:
 - а) отправя препоръки до Комисията относно ТСОС и тяхното преразглеждане в съответствие с член 5 от Директива (ЕС) 2016/797;
 - б) отправя препоръки до Комисията относно образците за „ЕО“ декларацията за проверка и за документи от техническото досие, което трябва да я придружава, за целите на член 15, параграф 9 от Директива (ЕС) 2016/797;
 - в) отправя препоръки до Комисията относно спецификациите за регистрите и тяхното преразглеждане за целите на членове 47, 48 и 49 от Директива (ЕС) 2016/797;
 - г) издава становища относно пропуски в ТСОС съгласно член 6, параграф 4 от Директива (ЕС) 2016/797, които представляват приемливи начини за постигане на съответствие, и предоставя тези становища на Комисията;

⁽¹⁾ Директива 2008/68/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 септември 2008 г. относно вътрешния превоз на опасни товари (ОВ L 260, 30.9.2008 г., стр. 13).

- д) по искане на Комисията ѝ предоставя становища във връзка с искания за неприлагане на TCOC от държавите членки съгласно член 7 от Директива (ЕС) 2016/797;
 - е) издава технически документи в съответствие с член 4, параграф 8 от Директива (ЕС) 2016/797;
 - ж) издава решение за одобрение преди всяко публикуване на покана за представяне на оферти във връзка с оборудване на ERTMS по железопътната линия, за да осигури хармонизирано прилагане на ERTMS в Съюза в съответствие с член 19 от Директива (ЕС) 2016/797;
 - з) отправя препоръки към Комисията относно обучението и сертифицирането на влаковия персонал, натоварен със задачи от особено значение за безопасността;
 - и) издава подробни насоки относно стандартите за съответните европейски органи по стандартизация, с цел допълване на възложения им от Комисията мандат;
 - й) отправя препоръки до Комисията, свързани с условията на труд на целия персонал, който изпълнява задачи от особено значение за безопасността;
 - к) отправя препоръки до Комисията във връзка с хармонизираните стандарти, които да бъдат разработени от европейските органи по стандартизация, и стандартите, свързани със заменяеми резервни части, които могат да подобрят равнището на безопасността и оперативната съвместимост на железопътната система на Съюза;
 - л) отправя по целесъобразност препоръки до Комисията във връзка с компонентите от особено значение за безопасността.
2. При изготвяне на препоръките, посочени в параграф 1, букви а), б), в), з), к) и л), Агенцията:
- а) гарантира, че TCOC и спецификациите за регистрите са адаптирани към техническия напредък и пазарните тенденции и към социалните изисквания;
 - б) гарантира, че развитието и актуализирането на TCOC и разработването на европейски стандарти, необходими за оперативната съвместимост са координирани и се поддържат съответните контакти с европейските органи по стандартизация;
 - в) участва по целесъобразност като наблюдател в съответните работни групи, създадени от признати органи по стандартизация.
3. Агенцията може да издава насоки и други необвързващи документи, за да улесни прилагането на законодателството относно оперативната съвместимост на железопътния транспорт, включително да подпомага държавите членки при идентифицирането на национални правила, които могат да бъдат премахнати след приемането или преработването на TCOC.
4. В случай на несъответствие на съставни елементи на оперативната съвместимост със съществените изисквания Агенцията съдейства на Комисията в съответствие с член 11 от Директива (ЕС) 2016/797.

Член 20

Разрешения за пускане на пазара на превозни средства

Агенцията издава разрешения за пускане на пазара на железопътни превозни средства и е оправомощена да подновява, изменя, преустановява или отменя издадените от нея разрешения. За тази цел Агенцията си сътрудничи с националните органи по безопасността в съответствие с член 21 от Директива (ЕС) 2016/797.

Член 21

Разрешения за пускане на пазара на типове превозни средства

Агенцията издава разрешения за пускане на пазара на типове превозни средства и е оправомощена да подновява, изменя, преустановява или отменя издадените от нея разрешения в съответствие с член 24 от Директива (ЕС) 2016/797.

Член 22

Въвеждане в експлоатация на подсистеми за контрол, управление и сигнализация по железопътната линия

Преди публикуване на покани за представяне на оферти във връзка с оборудване на ERTMS по железопътната линия, Агенцията се уверява, че техническите решения отговарят изцяло на съответните TCOC и следователно са напълно оперативно съвместими, и взема решение за одобрение в съответствие с член 19 от Директива (ЕС) 2016/797.

Член 23

Телематични приложения

1. Агенцията действа в качеството на системен орган, който следва да гарантира координираното развитие на телематичните приложения в Съюза съгласно съответните ТСОС. За тази цел Агенцията поддържа, наблюдава и управлява съответните изисквания, свързани с подсистемите.
2. Агенцията определя, оповестява и прилага процедурата за обработка на искания за изменения в спецификациите на телематичните приложения. За тази цел Агенцията създава, поддържа и актуализира регистър на исканията, придружени със съответната обосновка за изменения в тези спецификации и техния статус.
3. Агенцията разработва и поддържа технически средства за управление на различните версии на спецификациите на телематичните приложения и се стреми да осигури съвместимост с по-старите съществуващи системи.
4. Агенцията подпомага Комисията в наблюдението на внедряването на спецификациите на телематичните приложения съгласно съответните ТСОС.

Член 24

Подпомагане на нотифицираните органи за оценяване на съответствието

1. Агенцията подпомага дейностите на нотифицираните органи за оценяване на съответствието, посочени в член 30 от Директива (ЕС) 2016/797. Това подпомагане включва по-специално издаването на проекти на насоки за оценяване на съответствието или годността за употреба на съставен елемент на оперативната съвместимост, посочен в член 9 от Директива (ЕС) 2016/797, и насоки за процедурата за „ЕО“ проверка, посочена в членове 10 и 15 от Директива (ЕС) 2016/797.
2. Агенцията може да улеснява сътрудничеството между нотифицираните органи за оценяване на съответствието съгласно член 44 от Директива (ЕС) 2016/797 и може да служи по-специално като технически секретариат на тяхната координационна група.

ГЛАВА 5

ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА, СВЪРЗАНИ С НАЦИОНАЛНИТЕ ПРАВИЛА

Член 25

Преглед на проектите за национални правила

1. В срок до два месеца след получаването им Агенцията разглежда проектите за национални правила, предадени ѝ съгласно член 8, параграф 4 от Директива (ЕС) 2016/798 и член 14, параграф 5 от Директива (ЕС) 2016/797. Ако е необходим превод или ако проектът за национални правила е с голям обем или сложност, Агенцията може да удължи този срок с още най-много 3 месеца, при условие че получи съгласието на държавата членка. При изключителни обстоятелства обаче Агенцията и съответната държава членка могат по взаимно съгласие да удължат допълнително този срок.

В рамките на този срок Агенцията обменя необходимата информация със засегнатата държава членка, консултира се със съответните заинтересовани страни по целесъобразност и впоследствие представя на държавата членка информация за резултата от разглеждането.

2. Когато след разглеждането, посочено в параграф 1, Агенцията сметне, че проектите за национални правила дават възможност да се изпълнят основните изисквания за оперативна съвместимост на железопътния транспорт, да се спазват действащите ОМБ и ТСОС, да бъдат постигнати ОКБ и че няма да доведат до произволна дискриминация или прикрито ограничаване на железопътния транспорт между държави членки, Агенцията информира Комисията и засегнатата държава членка за положителната си оценка. В този случай Комисията валидира правилото в информационно-технологичната система, посочена в член 27. Когато Агенцията в срок от два месеца от получаването на проекта за национални правила или в рамките на удължения срок, договорен в съответствие с параграф 1, не информира Комисията и съответната държава членка за своята оценка, държавата членка може да пристъпи към въвеждането на правилата, без да се засяга член 26.

3. Ако проверката, посочена в параграф 1, води до отрицателна оценка, Агенцията информира засегнатата държава членка и иска от нея да заяви позицията си по тази оценка. Ако след извършването на този обмен на мнения със засегнатата държава членка, Агенцията запази отрицателната си оценка, в рамките най-много на един месец, Агенцията:

- а) издава становище, адресирано до засегнатата държава членка, като посочва причините, поради които въпросното национално правило или правила следва да не влиза(т) в сила и/или да се прилага(т); и
- б) информира Комисията за отрицателната си оценка, като посочва причините, поради които въпросното национално правило или правила следва да не влиза(т) в сила и/или да се прилага(т).

Това не засяга правото на държавата членка да приеме ново национално правило в съответствие с член 8, параграф 3, буква в) от Директива (ЕС) 2016/798 или член 14, параграф 4, буква б) от Директива (ЕС) 2016/797.

4. Засегнатата държава членка информира Комисията за позицията си по становището, посочено в параграф 3, в рамките на два месеца, включително за причините в случай на несъгласие.

В случай че изложените причини бъдат сметени за недостатъчни или при липса на такава информация, и ако държавата членка приема въпросното национално правило, без да се съобрази в достатъчна степен със становището, посочено в параграф 3, чрез актове за изпълнение Комисията може да приеме решение, адресирано до засегнатата държава членка, с което да изиска от нея да измени или отмени това правило. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 81, параграф 2.

Член 26

Преглед на съществуващите национални правила

1. В срок до два месеца от получаването им Агенцията разглежда националните правила, нотифицирани съгласно член 14, параграф 6 от Директива (ЕС) 2016/797 и член 8, параграф 6 от Директива (ЕС) 2016/798. Ако е необходим превод или ако националното правило е с голям обем или сложност, Агенцията може да удължи този срок с още най-много 3 месеца, при условие че получи съгласието на държавата членка. При изключителни обстоятелства обаче Агенцията и съответната държава членка могат по взаимно съгласие да удължат допълнително този срок.

В рамките на този срок Агенцията обменя необходимата информация със засегнатата държава членка и впоследствие я информира за резултата от разглеждането.

2. Когато след разглеждането, посочено в параграф 1, Агенцията сметне, че националните правила дават възможност да се изпълнят основните изисквания за оперативна съвместимост на железопътния транспорт, да се спазват действащите ОМБ и ТСОС, да бъдат постигнати ОКБ и че няма да доведат до произволна дискриминация или прикрито ограничаване на железопътния транспорт между държави членки, Агенцията информира Комисията и засегнатата държава членка за положителната си оценка. В този случай Комисията може да валидира правилото в информационно-технологичната система, посочена в член 27. Ако в срок от два месеца след получаването на националните правила или в рамките на удължения срок, договорен в съответствие с параграф 1, Агенцията не информира Комисията и засегнатата държава членка, правилото остава валидно.

3. Ако проверката, посочена в параграф 1, води до отрицателна оценка, Агенцията информира засегнатата държава членка и иска от нея да заяви позицията си по тази оценка. Ако след извършването на този обмен на мнения със засегнатата държава членка, Агенцията запази отрицателната си оценка, в рамките най-много на един месец, Агенцията:

- а) издава становище, адресирано до съответната държава членка, в което посочва, че въпросното национално правило или правила е/са получило(и) отрицателна оценка, както и причините, поради които въпросното правило или правила следва да бъде(ат) изменено(и) или отменено(и); както и
- б) информира Комисията за отрицателната си оценка, като посочва причините, поради които въпросното национално правило или правила следва да бъде(ат) изменено(и) или отменено(и).

4. Засегнатата държава членка информира Комисията за позицията си по становището, посочено в параграф 3, в рамките на два месеца, включително за причините в случай на несъгласие. В случай че изложените причини бъдат сметени за недостатъчни или при липса на такава информация, чрез актове за изпълнение Комисията може да приеме решение, адресирано до засегнатата държава членка, с което да изиска от нея да измени или отмени въпросното национално правило. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по консултиране, посочена в член 81, параграф 2.

5. Чрез дерогация от параграфи 3 и 4, в случай на неотложни превантивни мерки, когато посочената в параграф 1 проверка води до отрицателна оценка и ако засегнатата държава членка не е изменила или отменила въпросното национално правило в срок от 2 месеца след получаване на становището на Агенцията, Комисията може да приеме решение посредством актове за изпълнение, с което да поиска от държавата членка да измени или отмени това правило. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 81, параграф 2.

В случай на положителна оценка от Агенцията и ако въпросното национално правило оказва въздействие върху повече от една държава членка, Комисията в сътрудничество с Агенцията и държавите членки взема подходящи мерки, включително преразглеждане на ОМБ и ТСОС, ако е необходимо.

6. Процедурата, посочена в параграфи 2, 3 и 4, се прилага, *mutatis mutandis*, в случаите, когато Агенцията научи за национално правило, нотифицирано или не, което е излишно, в противоречие е с ОМБ, ОКБ, ТСОС или с всеки друг законодателен акт на Съюза в сферата на железопътния транспорт, или създава необоснована пречка за единния железопътен пазар.

Член 27

Информационнотехнологична система, която се използва за целите на нотификация и класификация на националните правила

1. Агенцията управлява специална информационнотехнологична система, съдържаща националните правила, посочени в членове 25 и 26, и приемливите национални начини за постигане на съответствие, посочени в член 2, точка 34 от Директива (ЕС) 2016/797. Агенцията осигурява по целесъобразност достъп до тях за заинтересованите страни за целите на консултирането.

2. Държавите членки нотифицират националните правила, посочени в член 25, параграф 1 и член 26, параграф 1, на Агенцията и на Комисията чрез информационно-технологичната система, посочена в параграф 1 на настоящия член. Агенцията публикува тези правила в същата информационно-технологична система, включително етапа на разглеждане, и след приключване на оценката — съответните положителни или отрицателни резултати от нея, и използва посочената информационно-технологична система, за да информира Комисията в съответствие с членове 25 и 26.

3. Агенцията осъществява технически преглед на съществуващите национални правила, посочени в съществуващото национално законодателство, които считано от 15 юни 2016 г. са включени в нейната база данни на референтните документи. Агенцията класифицира нотифицираните национални правила съгласно член 14, параграф 10 от Директива (ЕС) 2016/797. За тази цел тя използва системата, посочена в параграф 1 от настоящия член.

4. Агенцията класифицира нотифицираните национални правила съгласно член 8 и приложение I от Директива (ЕС) 2016/798, вземайки предвид развитието на законодателството на Съюза. За тази цел Агенцията разработва инструмент за управление на правилата, който да се използва от държавите членки за опростяване на техните системи от национални правила. Агенцията използва системата, посочена в параграф 1 от настоящия член, за публикуване на инструмента за управление на правилата.

ГЛАВА 6

ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА, СВЪРЗАНИ С ЕВРОПЕЙСКАТА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ЖЕЛЕЗОПЪТНОТО ДВИЖЕНИЕ (ERTMS)

Член 28

Системен орган за ERTMS

1. Агенцията действа в качеството на системен орган, който следва да гарантира координираното развитие на ERTMS на територията на Съюза, съгласно съответните ТСОС. За тази цел Агенцията поддържа, наблюдава и управлява съответните изисквания, свързани с подсистемите, включително техническите спецификации на ETCS и GSM-R.

2. Агенцията определя, оповестява и прилага процедурата за обработка на искания за изменения в спецификациите на ERTMS. За тази цел Агенцията създава, поддържа и актуализира регистър на исканията за изменения в спецификациите на ERTMS и техния статус, придружени от съответната обосновка.

3. Разработването на нови версии на техническите спецификации на ERTMS не трябва да накърнява степента на използване на ERTMS, стабилността на спецификациите, необходима за оптимизиране на производството на оборудване за ERTMS, възвращаемостта на инвестициите на железопътните предприятия, управителите на инфраструктура и стопанисващите инфраструктура и ефективното планиране на внедряването на ERTMS.
4. Агенцията разработва и поддържа технически средства за управление на различните версии на ERTMS с цел гарантиране на техническа и оперативна съвместимост между мрежи и превозни средства, оборудвани с различни версии, и осигуряването на стимули за бързо и координирано внедряване на версиите, които са в сила.
5. В съответствие с член 5, параграф 10 от Директива (ЕС) 2016/797 Агенцията гарантира, че последващите версии на оборудването за ERTMS са технически съвместими с предходните версии.
6. Агенцията изготвя и разпространява съответните насоки за приложение сред заинтересованите страни, както и разяснителна документация във връзка с техническите спецификации за ERTMS.

Член 29

Група на нотифицираните органи за оценяване на съответствието във връзка с ERTMS

1. Агенцията създава и председателства група на нотифицираните органи за оценяване на съответствието във връзка с ERTMS, посочени в член 30, параграф 7 от Директива (ЕС) 2016/797.

Групата проверява съгласуваността на прилагане на процедурата за оценяване на съответствието или годността за употреба на съставен елемент на оперативната съвместимост, посочена в член 9 от Директива (ЕС) 2016/797, и на процедурите за „ЕО“ проверка, посочени в член 10 от Директива (ЕС) 2016/797 и провеждани от нотифицираните органи за оценяване на съответствието.

2. Агенцията докладва на Комисията всяка година относно дейностите на групата, посочена в параграф 1, включително статистически данни за участието на представителите на нотифицираните органи за оценяване на съответствието в групата.
3. Агенцията оценява прилагането на процедурата за оценяване на съответствието на съставните елементи на оперативната съвместимост и процедурата за „ЕО“ проверка за оборудване за ERTMS и на всеки две години изпраща на Комисията доклад, като препоръчва да бъдат направени подобрения, когато е необходимо.

Член 30

Съвместимост между подсистемите на ERTMS на борда и по железопътната линия

1. Агенцията взема решение:
 - а) без да се засяга член 21, параграф 5 от Директива (ЕС) 2016/797 и преди издаването на разрешение за пускане на пазара на превозно средство, оборудвано с бордова подсистема на ERTMS, да консултира заявителите по тяхно искане относно техническата съвместимост между подсистемите на ERTMS на борда и по железопътната линия;
 - б) без да се засяга член 17 от Директива (ЕС) 2016/798 и след като е издала разрешение за пускането на пазара на превозно средство, оборудвано с бордова подсистема на ERTMS, да консултира железопътните предприятия по тяхно искане и преди използването на превозно средство, оборудвано с бордова подсистема на ERTMS, относно оперативната съвместимост между подсистемите на ERTMS на борда и по железопътната линия.

За целите на настоящия параграф Агенцията си сътрудничи с компетентните национални органи по безопасността.

2. Когато Агенцията научи или бъде уведомена от заявителя чрез системата за обслужване на едно гише, в съответствие с член 19, параграф 6 от Директива (ЕС) 2016/797, преди издаването на разрешение от националния орган по безопасността, че е изменен производствен проект или спецификация, след като Агенцията е издала одобрение в съответствие с член 19 от Директива (ЕС) 2016/797 и че съществува риск от техническа и оперативна несъвместимост между подсистемата на ERTMS по железопътната линия и превозните средства, оборудвани с ERTMS, Агенцията си сътрудничи със заинтересованите страни, включително заявителя и съответния национален орган по безопасността, за намиране на взаимно приемливо решение. Ако не бъде намерено взаимно приемливо решение в срок от един месец от началото на процеса на координация, въпросът се отнася за арбитраж пред апелативния съвет.

3. Когато след издадено разрешение от националния орган по безопасността Агенцията установи риск от липса на техническа или оперативна съвместимост между съответните мрежи и превозни средства с оборудване за ERTMS, националният орган по безопасността и Агенцията си сътрудничат с всички заинтересовани страни за незабавно намиране на взаимно приемливо решение. Агенцията информира Комисията за тези случаи.

Член 31

Предоставяне на подкрепа за внедряването на ERTMS и проектите за ERTMS

1. Агенцията подпомага Комисията в наблюдението на внедряването на ERTMS в съответствие с Европейския план за внедряване, който е в сила. По искане на Комисията Агенцията улеснява координирането на внедряването на ERTMS по трансевропейските транспортни коридори и коридорите за железопътен товарен превоз, предвидени в Регламент (ЕС) № 913/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

2. Агенцията осигурява техническо наблюдение на финансирани от Съюза проекти за внедряване на ERTMS, включително, когато е приложимо, анализ на тръжните документи по време на тръжната процедура, без ненужно забавяне на процеса. Агенцията също подпомага при необходимост бенефициерите на финансиране от Съюза, за да гарантира, че техническите решения, прилагани в рамките на проекти, са изцяло съобразени с TCOC за контрол, управление и сигнализация и следователно са напълно оперативно съвместими.

Член 32

Акредитация на лаборатории

1. Агенцията подкрепя, по-специално чрез издаване на подходящи насоки за органите по акредитация, хармонизираната акредитация на лаборатории за ERTMS в съответствие с Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾.

2. Агенцията уведомява държавите членки и Комисията в случай на несъответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 765/2008 по отношение на акредитацията на лаборатории за ERTMS.

3. Агенцията може да участва като наблюдател в партньорските оценки, изисквани съгласно Регламент (ЕО) № 765/2008.

ГЛАВА 7

ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА, СВЪРЗАНИ С НАБЛЮДЕНИЕТО НА ЕДИННОТО ЕВРОПЕЙСКО ЖЕЛЕЗОПЪТНО ПРОСТРАНСТВО

Член 33

Наблюдение на работата и вземането на решения от националните органи по безопасността

1. С цел да изпълнява възложените ѝ задачи и да подпомага Комисията при изпълнението на нейните задължения съгласно ДФЕС, Агенцията, от името на Комисията, наблюдава работата и вземането на решения от националните органи по безопасността чрез одити и инспекции.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС) № 913/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. относно европейска железопътна мрежа за конкурентоспособен товарен превоз (ОВ L 276, 20.10.2010 г., стр. 22).

⁽²⁾ Регламент (ЕО) № 765/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за определяне на изискванията за акредитация и надзор на пазара във връзка с предлагането на пазара на продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 339/93 (ОВ L 218, 13.8.2008 г., стр. 30).

2. Агенцията има право да извършва одит на:
 - а) капацитета на националните органи по безопасността да изпълняват задачи, свързани с безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт; и
 - б) ефективността на надзора от страна на националните органи по безопасността на системите за управление на безопасността на участниците, както е посочено в член 17 от Директива (ЕС) 2016/798.

Управителният съвет приема политиката, работните методи, процедурите и практическите условия и ред за прилагането на настоящия параграф, включително, когато е целесъобразно, условията и реда относно консултациите с държавите членки преди публикуването на информацията.

Агенцията насърчава включването в одиторския екип на квалифицирани одитори от националните органи по безопасността, които не са обект на провеждания одит. За целта Агенцията изготвя списък с квалифицирани одитори и при необходимост им осигурява нужното обучение.

3. Агенцията изготвя одитни доклади и ги изпраща на съответния национален орган по безопасността, на засегнатата държава членка и на Комисията. Всеки одитен доклад включва по-специално списък с недостатъците, установени от Агенцията, както и препоръки за подобряване.

4. Ако Агенцията счита, че недостатъците, посочени в параграф 3, пречат на съответния национален орган по безопасността ефективно да изпълнява своите задачи във връзка с безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт, тя му препоръчва да предприеме целесъобразни действия в определен по взаимно съгласие срок, като се взема предвид значимостта на недостатъка. Агенцията информира засегнатата държава членка за подобна препоръка.

5. Когато даден национален орган по безопасността не е съгласен с препоръките на Агенцията, посочени в параграф 4, или не предприема целесъобразните действия, посочени в параграф 4, или когато не е представил отговор на препоръките на Агенцията в рамките на 3 месеца от получаването им, Агенцията информира Комисията.

6. Комисията уведомява засегнатата държава членка по този въпрос и иска от нея да представи становище по препоръката, посочена в параграф 4. Ако в срок от три месеца от искането на Комисията засегнатата държава членка не е представила отговор или представеният отговор се счита за незадоволителен, Комисията може в срок от шест месеца да предприеме подходящи действия във връзка със стъпките, които да бъдат предприети в резултат на одита, когато е уместно.

7. Агенцията има право и да извършва предварително оповестени инспекции на националните органи по безопасността, за да проверява специфични области от дейността и функционирането им, по-специално да преглежда документи, процеси и съхранени данни във връзка със задачите им, посочени в Директива (ЕС) 2016/798. Инспекциите могат да се провеждат според конкретния случай или съгласно план, разработен от Агенцията. Времетраенето на една инспекция не трябва да надвишава два дни. Националните органи на държавите членки улесняват работата на служителите на Агенцията. Агенцията представя на Комисията, на засегнатата държава членка и на съответния национален орган по безопасността доклад от всяка инспекция.

Политиката, работните методи и процедурата за извършване на инспекциите се приемат от управителния съвет.

Член 34

Наблюдение над нотифицираните органи за оценяване на съответствието

1. За целите на член 41 от Директива (ЕС) 2016/797 Агенцията подпомага Комисията при осъществяването на наблюдение върху нотифицираните органи за оценяване на съответствието чрез предоставяне на съдействие на органите по акредитацията и на съответните национални органи и чрез одити и инспекции, както е предвидено в параграфи 2—6.

2. Агенцията подкрепя хармонизираната акредитация на нотифицирани органи за оценяване на съответствието, по-специално като дава на органите по акредитацията подходящи насоки във връзка с оценката и процедурите за проверка доколкото нотифицираните органи отговарят на изискванията, посочени в глава VI от Директива (ЕС) 2016/797, посредством Европейската акредитационна инфраструктура, призната съгласно член 14 от Регламент (ЕО) № 765/2008.

3. В случай че нотифицираните органи за оценяване на съответствието не са акредитирани в съответствие с член 27 от Директива (ЕС) 2016/797, Агенцията може да извърши одит на техния капацитет да изпълняват изискванията, предвидени в член 30 от Директива (ЕС) 2016/797. Процедурата за извършване на одити се приема от управителния съвет.

4. Агенцията издава одитни доклади, обхващащи дейностите, описани в параграф 3, и ги изпраща на засегнатите нотифицирани органи за оценяване на съответствието, на засегнатата държава членка и на Комисията. Всеки одитен доклад включва по-специално списък с недостатъците, установени от Агенцията, както и препоръки за подобряване. Ако Агенцията счита, че тези недостатъци пречат на съответния нотифициран орган за оценяване на съответствието да изпълнява ефективно своите задачи във връзка с оперативната съвместимост на железопътния транспорт, тя приема препоръка, изискваща от държавата членка, в която е установен този нотифициращ орган, да предприеме целесъобразни действия в определен по взаимно съгласие срок, като се взема предвид значимостта на недостатъка.

5. Когато дадена държава членка не е съгласна с препоръката на Агенцията, посочена в параграф 4, или не предприема целесъобразните действия по параграф 4 или когато нотифицираният орган не е представил отговор вследствие на препоръката на Агенцията в рамките на три месеца от получаването ѝ, Агенцията информира Комисията. Комисията уведомява засегнатата държава членка по този въпрос и иска от нея да представи становище по отправената препоръка. Ако в срок от три месеца от получаване на искането на Комисията, засегнатата държава членка не е представила отговор или представеният отговор се счита за незадоволителен, Комисията може да приеме решение в срок от шест месеца.

6. Агенцията е оправомощена да извършва предварително оповестени или внезапни инспекции на нотифицираните органи за оценяване на съответствието, за да провери специфични области от дейността и функционирането им, по-специално да преглежда документи, сертификати и съхранени данни във връзка със задачите им, посочени в член 41 от Директива (ЕС) 2016/797. В случай на акредитирани органи Агенцията си сътрудничи със съответните национални органи по акредитация. В случай на неакредитирани органи за оценяване на съответствието Агенцията си сътрудничи със съответните национални органи, които са признали въпросните нотифицирани органи. Инспекциите може да се провеждат според конкретния случай или съгласно политика, работни методи и процедури, разработени от Агенцията. Времетраенето на една инспекция не надвишава два дни. Нотифицираните органи за оценяване на съответствието улесняват работата на служителите на Агенцията. Агенцията представя на Комисията и на засегнатата държава членка доклад от всяка инспекция.

Член 35

Наблюдение на напредъка по отношение на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт

1. Агенцията, заедно с националните разследващи органи, събира съответните данни за произшествия и инциденти, като отчита приноса на националните разследващи органи за безопасността на железопътната система на Съюза.

2. Агенцията наблюдава цялостното ниво на безопасност на железопътната система на Съюза. Агенцията може да поиска съдействието на органите, посочени в член 38, включително съдействие под формата на събиране на данни и достъп до резултатите от партньорски проверки в съответствие с член 22, параграф 7 от Директива (ЕС) 2016/798. Агенцията използва също данни, събирани от Евростат, и си сътрудничи с Евростат, за да се избегне дублиране на дейността, както и за да се гарантира методическа съвместимост между ОПБ и показателите, използвани при други видове транспорт.

3. По искане на Комисията Агенцията издава препоръки за това как да бъде подобрена оперативната съвместимост на железопътната система на Съюза, по-специално чрез улесняване на координацията между железопътните предприятия и управителите на инфраструктура, или между управителите на инфраструктура.

4. Агенцията наблюдава напредъка по отношение на безопасността и оперативната съвместимост на железопътната система на Съюза. На всеки две години тя представя на Комисията и публикува доклад за напредъка по отношение на оперативната съвместимост и безопасността в единното европейско железопътно пространство.

5. По искане на Комисията Агенцията предоставя доклади за състоянието на изпълнението и прилагането на законодателството на Съюза в областта на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт в дадена държава членка.

6. По искане на държава членка или на Комисията Агенцията представя преглед на равнището на безопасността и оперативната съвместимост на железопътната система на Съюза и разработва за целта специален инструмент в съответствие с член 53, параграф 2 от Директива (ЕС) 2016/797.

ГЛАВА 8

ДРУГИ ЗАДАЧИ НА АГЕНЦИЯТА

Член 36

Железопътен персонал

1. Агенцията изпълнява съответните задачи във връзка с железопътния персонал, посочени в членове 4, 22, 23, 25, 28, 33, 34, 35 и 37 от Директива 2007/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

2. Комисията може да поиска от Агенцията да изпълнява други задачи във връзка с железопътния персонал съгласно Директива 2007/59/ЕО и да издава препоръки във връзка с железопътния персонал, изпълняващ задачи, свързани с безопасността, които не попадат в обхвата на Директива 2007/59/ЕО.

3. При изпълнението на задачите, посочени в параграфи 1 и 2, Агенцията се консултира с националните органи, компетентни по въпросите, засягащи железопътния персонал. Агенцията може да насърчава сътрудничеството между тези органи, включително чрез организирането на подходящи срещи с техни представители.

Член 37

Регистри и тяхната достъпност

1. Агенцията създава и поддържа, при необходимост — в сътрудничество с компетентните национални участници:

- а) Европейски регистър на превозните средства в съответствие с член 47 от Директива (ЕС) 2016/797;
- б) Европейски регистър на разрешените типове превозни средства в съответствие с член 48 от Директива (ЕС) 2016/797.

2. Агенцията действа като системен орган за всички регистри и бази данни, посочени в Директива (ЕС) 2016/797, Директива (ЕС) 2016/798 и Директива 2007/59/ЕО. Нейните действия в това ѝ качество включват по-специално:

- а) разработване и поддържане на спецификации за регистрите;
- б) координиране на промените в държавите членки във връзка с регистрите;
- в) предоставяне на насоки относно регистрите на заинтересованите страни;
- г) отправяне на препоръки до Комисията относно подобрения в спецификациите на съществуващите регистри, включително при необходимост опростяване и заличаване на излишната информация, както и относно необходимостта да се създадат нови такива, след извършването на анализ на разходите и ползите.

3. Агенцията предоставя публичен достъп до следните документи и регистри, предвидени от Директива (ЕС) 2016/797 и Директива (ЕС) 2016/798:

- а) „ЕО“ декларациите за проверка на подсистемите;
- б) „ЕО“ декларациите за съответствие на съставните елементи на оперативната съвместимост и „ЕО“ декларациите за годност за употреба на съставните елементи на оперативната съвместимост;
- в) лицензите, издадени в съответствие с член 24, параграф 8 от Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾;
- г) единните сертификати за безопасност, издадени в съответствие с член 10 от Директива (ЕС) 2016/798;
- д) докладите от разследванията, изпратени на Агенцията в съответствие с член 24 от Директива (ЕС) 2016/798;
- е) националните правила, нотифицирани до Комисията съгласно член 8 от Директива (ЕС) 2016/798 и член 14 от Директива (ЕС) 2016/797;

⁽¹⁾ Директива 2007/59/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. за сертифициране на машинисти, управляващи локомотиви и влакове в рамките на железопътната система на Общността (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 51).

⁽²⁾ Директива 2012/34/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година за създаване на единно европейско железопътно пространство (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 32).

- ж) регистрите на превозни средства, посочени в член 47 от Директива (ЕС) 2016/797, включително посредством електронните препратки към съответните национални регистри;
 - з) регистрите на инфраструктура, включително посредством електронните препратки към съответните национални регистри;
 - и) регистри, свързани със структури, които отговарят за поддръжката, и техните органи за сертифициране;
 - й) Европейския регистър на одобрените типове превозни средства в съответствие с член 48 от Директива (ЕС) 2016/797;
 - к) регистъра на исканията за изменение и планираните изменения в спецификациите на ERTMS в съответствие с член 28, параграф 2 от настоящия регламент;
 - л) регистъра на исканията за изменения и планираните изменения на ТСОС за телематичните приложения за пътниците и за телематичните приложения за превоз на товари в съответствие с член 23, параграф 2 от настоящия регламент;
 - м) регистъра на маркировките на ползвателите на превозни средства, воден от Агенцията в съответствие с ТСОС за експлоатация и управление на движението;
 - н) докладите за качеството, издадени в съответствие с член 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.
4. Практическите условия и ред за изпращането на посочените в параграф 3 документи се обсъждат и договарят от Комисията и държавите членки на базата на изготвен от Агенцията проект.
5. При изпращане на посочените в параграф 3 документи заинтересованите органи могат да посочат документите, до които не трябва да бъде предоставян публичен достъп поради съображения за сигурност.
6. Националните органи, отговорни за издаване на посочените в параграф 3, буква в) от настоящия член лицензи, уведомяват Агенцията за всяко отделно решение, свързано с издаването, подновяването, изменението или отмяната на такива лицензи, в съответствие с Директива 2012/34/ЕС.

Националните органи по безопасността, отговорни за издаване на посочените в параграф 3, буква г) от настоящия член единни сертификати за безопасност, уведомяват Агенцията в съответствие с член 10, параграф 16 от Директива (ЕС) 2016/798 за всяко отделно решение, свързано с издаването, подновяването, изменението, ограничаването или отмяната на такива сертификати.

7. Агенцията може да включи всякакви обществено достъпни документи или електронни препратки, свързани с целите на настоящия регламент в обществената база данни, като взема предвид приложимото законодателство на Съюза относно защитата на данните.

Член 38

Сътрудничество между националните органи по безопасността, разследващите органи и представителните организации

1. Агенцията създава мрежа на националните органи по безопасността, посочена в член 16 от Директива (ЕС) 2016/798. Агенцията осигурява секретариат на мрежата.
2. Агенцията подпомага разследващите органи в съответствие с член 22, параграф 7 от Директива (ЕС) 2016/798. За да се улесни сътрудничеството между разследващите органи, агенцията осигурява секретариат, който се организира отделно от функциите на Агенцията относно сертифицирането за безопасност на железопътните предприятия и разрешенията за пускане на пазара на железопътни превозни средства.
3. Целите на сътрудничеството между органите, посочени в параграфи 1 и 2, са по-специално:
 - а) обмен на информация, свързана с безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт;
 - б) популяризиране на добри практики и разпространяване на подходящи знания;
 - в) предоставяне на данни относно безопасността на железопътния транспорт на Агенцията, по-специално данни във връзка с ОПБ.

Агенцията улеснява сътрудничеството между националните органи по безопасността и националните разследващи органи, по-специално като провежда съвместни заседания.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1371/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно правата и задълженията на пътниците, използващи железопътен транспорт (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 14).

4. Агенцията може да създаде мрежа на представителните организации от железопътния сектор на равнището на Съюза. Списъкът на тези организации се определя от Комисията. Агенцията може да осигурява секретариат на мрежата. Задачите на мрежата са по-специално:

- a) обмен на информация, свързана с безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт;
- b) популяризиране на добри практики и разпространяване на подходящи знания;
- в) предоставяне на данни на Агенцията относно безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт.

5. Мрежите и органите, посочени в параграфи 1, 2 и 4 от настоящия член, могат да представят бележки по проектите за становища, посочени в член 10, параграф 2.

6. Агенцията може да създава други мрежи с организации или органи, отговарящи за част от железопътната система на Съюза.

7. Комисията може да участва в срещи на мрежите, посочени в настоящия член.

Член 39

Съобщаване и разпространение

Агенцията съобщава и разпространява сред съответните заинтересовани страни информация, свързана с правната рамка на Съюза в областта на железопътния транспорт и разработването на стандарти и насоки съгласно съответните планове за съобщаване и разпространение на информация, приети от управителния съвет въз основа на изготвен от Агенцията проект. Тези планове се актуализират редовно от управителния съвет въз основа на анализ на нуждите.

Член 40

Научноизследователска дейност и насърчаване на иновациите

1. По искане на Комисията или по своя инициатива, при спазване на процедурата, посочена в член 52, параграф 4, Агенцията дава своя принос за научноизследователските дейности в железопътния сектор на равнището на Съюза, включително чрез оказване на съдействие на съответните служби на Комисията и представителни организации. Този принос не засяга другите научноизследователски дейности на равнището на Съюза.

2. Комисията може да възложи на Агенцията задачата да насърчава иновациите, целящи подобряване на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт и по-специално използването на нови информационни технологии, информация за разписанията и системи за проследяване и локализиране.

Член 41

Съдействие на Комисията

По искане на Комисията Агенцията я подпомага при прилагането на законодателството на Съюза, насочено към повишаване на нивото на оперативна съвместимост на железопътните системи и разработването на общ подход към безопасността на железопътната система на Съюза.

Тази помощ може да включва предоставяне на технически консултации по въпроси, изискващи специални експертни знания и събиране на информация посредством мрежите, посочени в член 38.

Член 42

Помощ при оценяването на железопътни проекти

Без да се засягат дерогациите, предвидени в член 7 от Директива (ЕС) 2016/797, по искане на Комисията Агенцията проучва от гледна точка на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт всеки проект, включващ проектиране, изграждане, подновяване или модернизирание на всяка подсистема, за който е подадено заявление за финансова помощ от Съюза.

В срок, който трябва да се съгласува с Комисията, който не може да надвишава два месеца и който взема предвид важността на проекта и наличните ресурси, Агенцията дава становище дали проектът отговаря на съответното законодателство в областта на безопасността и оперативната съвместимост на железопътния транспорт.

Член 43

Помощ за държавите членки, държавите кандидатки и заинтересованите страни

1. По искане на Комисията, държавите членки, държавите кандидатки или мрежите, посочени в член 38, Агенцията организира обучения и други подходящи дейности, свързани с прилагането и разясняването на законодателството относно безопасността и оперативната съвместимост на железопътната система и свързаните с него продукти на Агенцията, като например регистри, ръководства за прилагане и препоръки.
2. Естеството и обхватът на дейностите, посочени в параграф 1, включително възможното въздействие върху ресурсите, се определят от управителния съвет и се включват в работната програма на Агенцията. Разходите, свързани с такава помощ, се поемат от страната, отправила искането, освен ако не е договорено друго.

Член 44

Международни отношения

1. Доколкото е необходимо за постигане на целите, определени в настоящия регламент, и без да се засяга съответната компетентност на държавите членки и на институциите на Съюза и Европейската служба за външна дейност, Агенцията може да укрепва координацията с международни организации въз основа на сключени споразумения и да установява контакти и да постига административни договорености с надзорни органи, с международни организации и с администрации на трети държави, компетентни по въпросите, свързани с дейността на Агенцията, за да се следят научно-техническите постижения, както и за да се гарантира популяризирането на законодателството и стандартите на Съюза в областта на железопътния транспорт.
2. Договореностите, посочени в параграф 1, не пораждаат правни задължения за Съюза и неговите държави членки и не възпрепятстват държавите членки и техните компетентни органи да сключват двустранни или многостранни споразумения с надзорните органи, международните организации и администрациите на трети държави, посочени в параграф 1. Тези двустранни и многостранни договорености и сътрудничество подлежат на предварително обсъждане с Комисията и за тях се изпращат периодични доклади до нея. Управителният съвет бива надлежно информиран за тези двустранни и многостранни договорености.
3. Управителният съвет приема стратегия за отношенията с трети държави или международни организации, отнасящи се до въпроси от компетентността на Агенцията. Тази стратегия се включва в програмния документ на Агенцията с посочване на свързаните с нея ресурси.

Член 45

Координация по отношение на резервните части

Агенцията допринася за определянето на потенциални заменяеми резервни части, които да бъдат стандартизирани, в това число основните видове интерфейс за тези резервни части. За тази цел Агенцията може да създаде работна група за координиране на дейностите на съответните заинтересовани страни и да установи контакти с европейските органи по стандартизация. Агенцията представя на Комисията подходящи препоръки.

ГЛАВА 9

ОРГАНИЗАЦИЯ НА АГЕНЦИЯТА

Член 46

Административна и управленска структура

Административната и управленска структура на Агенцията се състои от:

- а) управителен съвет, който изпълнява функциите, определени в член 51;
- б) изпълнителен съвет, който изпълнява функциите, определени в член 53;

- в) изпълнителен директор, който изпълнява задълженията, определени в член 54;
- г) един или повече апелативни съвети, които изпълняват функциите, определени в членове 58—62.

Член 47

Състав на управителния съвет

1. Управителният съвет се състои от един представител от всяка държава членка и двама представители на Комисията, като всички имат право на глас.

Управителният съвет също така включва шестима представители без право на глас, които представляват на европейско равнище следните заинтересовани групи:

- а) железопътните предприятия;
- б) управителите на инфраструктура;
- в) железопътния отрасъл;
- г) синдикалните организации;
- д) пътниците;
- е) клиентите, ползващи железопътни услуги за превоз на товари.

За всяка от тези заинтересовани групи Комисията определя представител и заместник от списък с четирима одобрени кандидати, представен от съответните европейски организации.

2. Членовете на управителния съвет и техните заместници се назначават въз основа на познанията си относно основната дейност на Агенцията, като се вземат предвид съответните им умения в областта на управлението, администрацията и бюджетирането. Всички страни полагат усилия за ограничаване на текучеството на своите представители в управителния съвет с цел да се гарантира приемствеността на работата му. Всички страни се стремят да постигнат балансирано полово представителство в състава на управителния съвет.

3. Държавите членки и Комисията назначават членовете на управителния съвет и съответните лица, които ги заместват в случай на отсъствие.

4. Мандатът на членовете е четири години и може да бъде подновяван.

5. Когато е целесъобразно, участието на представители на трети държави и условията за такова участие се уреждат с договореностите, посочени в член 75.

Член 48

Председател на управителния съвет

1. Управителният съвет избира с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас председател измежду представителите на държавите членки, както и заместник-председател измежду своите членове.

Заместник-председателят замества председателя, когато председателят не може да изпълнява своите задължения.

2. Мандатът на председателя и заместник-председателя е четири години и може да се подновява еднократно. Ако обаче членството им в управителния съвет изтече по време на мандата им, мандатът изтича автоматично на същата дата.

Член 49

Заседания

1. Заседанията на управителния съвет се провеждат в съответствие с процедурен правилник и се свикват от неговия председател. Изпълнителният директор на Агенцията участва в заседанията, освен в случай че участието му може да доведе до конфликт на интереси, решение за което взема председателят, или в случаите, когато управителният съвет трябва да вземе решение във връзка с член 70, в съответствие с член 51, параграф 1, буква и).

Управителният съвет може да кани на заседанията си всяко лице, чието становище би представлявало интерес, да присъства като наблюдател на разглеждането на конкретни въпроси от дневния ред.

2. Управителният съвет заседава най-малко два пъти годишно. Той заседава и по инициатива на председателя, по искане на Комисията, на мнозинството членове или на една трета от представителите на държавите членки в съвета.

3. Когато е налице поверителен въпрос или конфликт на интереси, управителният съвет може да вземе решение да разгледа конкретни точки от дневния си ред в отсъствието на засегнатите членове. Това не засяга правото на държавите членки и на Комисията да бъдат представени от заместник или от друго лице. В процедурния правилник на управителния съвет се определят подробни правила за прилагане на тази разпоредба.

Член 50

Гласуване

Освен когато в настоящия регламент е предвидено друго, управителният съвет взема решенията си с абсолютно мнозинство от своите членове с право на глас. Всеки член с право на глас разполага с един глас.

Член 51

Функции на управителния съвет

1. За да се гарантира, че Агенцията изпълнява своите задачи, управителният съвет:
 - а) приема годишния доклад за дейността на Агенцията за предходната година, в срок до 1 юли го изпраща на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата и го оповестява публично;
 - б) приема всяка година програмния документ на Агенцията с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас, след като е получил становището на Комисията и в съответствие с член 52;
 - в) приема с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас годишния бюджет на Агенцията и осъществява и други функции във връзка с бюджета на Агенцията в съответствие с глава 10;
 - г) установява процедури за вземане на решения от изпълнителния директор;
 - д) приема политика, работни методи и процедури за посещения, одити и инспекции в съответствие с членове 11, 33 и 34;
 - е) установява свой процедурен правилник;
 - ж) приема и актуализира плановете за съобщаване и разпространение на информация, посочени в член 39;
 - з) при спазване на параграф 2 упражнява по отношение на персонала на Агенцията правомощията на орган по назначаването, предоставени от Правилника за длъжностните лица на Европейския съюз и Условието за работа на другите служители на Съюза („Правилника за длъжностните лица“ и „Условието за работа на другите служители“), установен в Регламент (ЕИО, Евратом, ЕОВС) № 259/68 ⁽¹⁾, на органа по назначаването и на органа, оправомощен да сключва трудови договори;
 - и) взема надлежно обосновани решения във връзка с отнемането на имунитета в съответствие с член 17 от Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз;
 - й) предава на Комисията за одобрение правила за прилагане на Правилника за длъжностните лица и Условието за работа на другите служители на Съюза, ако те се различават от съответно приетите от Комисията, в съответствие с процедурата, предвидена в член 110 от Правилника за длъжностните лица;
 - к) назначава изпълнителния директор и може да удължи неговия мандат или да го отстрани от длъжност с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас в съответствие с член 68;
 - л) назначава членовете на изпълнителния съвет с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас, в съответствие с член 53

⁽¹⁾ OBL 56, 4.3.1968 г., стр. 1.

- м) приема мандат за задачите на изпълнителния съвет, посочен в член 53;
- н) приема решения, свързани с договореностите по член 75, параграф 2;
- о) назначава и отстранява членовете на апелативните съвети с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас, в съответствие с член 55 и член 56, параграф 4;
- п) приема решение за определяне на правилата за командироване на национални експерти в Агенцията, в съответствие с член 69;
- р) приема стратегия за борба с измамите, пропорционална на риска от измами, като взема предвид анализ на разходите и ползите от действията, които да бъдат предприети;
- с) осигурява подходящи последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, произтичащи от разследвания на Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и на различни вътрешни или външни одитни доклади и оценки, като извършва проверка дали са предприети подходящи действия от страна на изпълнителния директор;
- т) приема правила за предотвратяване и управление на конфликти на интереси по отношение на членове на управителния съвет и на апелативните съвети, както и по отношение на участниците в работните групи и групите, посочени в член 5, параграф 2, и други служители, които не са обхванати от Правилника за длъжностните лица. Тези правила включват разпоредби относно декларациите за интереси и ако е целесъобразно — и във връзка с периода след прекратяване на трудовото правоотношение;
- у) приема насоки и списък с основните елементи, които да бъдат включени в споразуменията за сътрудничество, сключени между Агенцията и националните органи по безопасността, като взема предвид разпоредбите на член 76;
- ф) приема рамков образец за финансовото разпределение на таксите и възнагражденията, заплащани от заявителя, посочено в член 76, параграф 2, за целите на членове 14, 20 и 21;
- х) установява процедури за сътрудничество с Агенцията и нейния персонал в национални съдебни производства;
- ц) приема процедурния правилник на работните групи и другите групи и тарифи, свързани с пътните разходи и дневните разноски на техните членове, както е посочено в член 5, параграфи 5 и 9;
- ч) назначава от своите членове наблюдател, който да следи процедурата за подбор на Комисията за назначаването на изпълнителен директор;
- ш) приема подходящи правила за прилагане на Регламент № 1 ⁽¹⁾, в съответствие с правилата за гласуване, определени в член 74, параграф 1.

2. В приложение на член 2, параграф 1 от Правилника за длъжностните лица и на член 6 от Условието за работа на другите служители на Съюза и съгласно процедурата, предвидена в член 110 от същия правилник, управителният съвет взема решение за делегиране на съответните правомощия на орган по назначаването на изпълнителния директор и определя условията, при които делегираните правомощия могат да бъдат оттеглени. Изпълнителният директор има правото от своя страна да делегира тези правомощия на други лица. Изпълнителният директор информира управителния съвет за това пределегиране.

Ако изключителни обстоятелства го налагат, при прилагането на първата алинея управителният съвет може чрез решение временно да оттегли делегираните правомощия на орган по назначаването на изпълнителния директор, както и тези, които последният е пределегирал, и да ги упражнява пряко или да ги делегира на някой от членовете си или на служител, различен от изпълнителния директор. Лицето, на което са делегирани правомощията, докладва на управителния съвет относно упражняването на делегираните правомощия.

Член 52

Програмен документ

1. До 30 ноември всяка година управителният съвет на Агенцията приема програмен документ, съдържащ годишна и многогодишна програма, като взема предвид становището на Комисията, и го изпраща на държавите членки, Европейския парламент, Съвета и Комисията, както и на мрежите, посочени в член 38. В годишната работна програма се посочват дейностите на Агенцията за следващата година.

⁽¹⁾ Регламент № 1 от 15 април 1958 г. за определяне на езиковия режим на Европейската икономическа общност (ОВ L 17, 6.10.1958 г., стр. 385).

Управителният съвет създава подходящи процедури, които да бъдат приложени за приемането на програмния документ, включително за консултации със съответните заинтересовани страни.

2. Програмният документ става официален след окончателното приемане на общия бюджет на Съюза и, ако е необходимо, се коригира съответно.

Ако в срок от 15 дни от датата на приемане на програмния документ Комисията изрази своето несъгласие с него, управителният съвет отново разглежда програмата и в срок от два месеца я приема на второ четене с изменения, ако са необходими, или с мнозинство от две трети от членовете си с право на глас, включващо всички представители на Комисията, или с единодушие на представителите на държавите членки.

3. В годишната работната програма на Агенцията се определят целите на всяка дейност. По принцип всички дейности са ясно свързани с бюджетните и човешките ресурси, необходими за осъществяването им, съгласно принципите за бюджетиране и управление въз основа на изпълняваните дейности и процедурата за ранна оценка на въздействието, предвидена в член 8, параграф 2.

4. Ако е необходимо, управителният съвет изменя приетия програмен документ, когато на Агенцията се възложи нова задача. Включването на тази нова задача е предмет на анализ на последиците за човешките и бюджетните ресурси, в съответствие с член 8, параграф 2, и може да зависи от решение за отлагане на други задачи.

5. В многогодишната работна програма на Агенцията е определен общият стратегически план, включително целите, очакваните резултати и показателите за изпълнението. В нея се съдържа също планиране на ресурсите, включително многогодишен план за бюджета и персонала. По проекта за многогодишната работна програма се провежда консултация с Европейския парламент.

Планирането на ресурсите се актуализира ежегодно. Стратегическият план се актуализира при необходимост, и най-вече за да се реагира на резултатите от оценката и прегледа по член 82.

Член 53

Изпълнителен съвет

1. Управителният съвет се подпомага от изпълнителен съвет.

2. Изпълнителният съвет подготвя решенията, които трябва да бъдат приети от управителния съвет. Когато е необходимо при спешни случаи, той приема временни решения от името на управителния съвет, по-специално по административни и бюджетни въпроси, при условие че е получил мандат от управителния съвет.

Заедно с управителния съвет изпълнителният съвет осигурява подходящи последващи действия във връзка с констатациите и препоръките, произтичащи от разследванията на OLAF и различните вътрешни или външни одитни доклади и оценки, включително чрез предприемане на подходящи действия от страна на изпълнителния директор.

Без да се засягат отговорностите на изпълнителния директор, посочени в член 54, изпълнителният съвет го подпомага и съветва при изпълнението на решенията на управителния съвет с цел да се укрепи надзорът на административното и бюджетното управление.

3. Изпълнителният съвет се състои от следните членове:

- а) председателя на управителния съвет;
- б) четирима от останалите представители на държавите членки в управителния съвет; и
- в) един от представителите на Комисията в управителния съвет.

Председателят на управителния съвет изпълнява функциите на председател на изпълнителния съвет.

Четиримата представители на държавите членки и техните заместници се назначават от управителния съвет въз основа на тяхната компетентност и експертен опит в областта. При назначаването им управителният съвет се стреми към балансирано представяне на половете в изпълнителния съвет.

4. Мандатът на членовете на изпълнителния съвет е със същата продължителност като мандата на членовете на управителния съвет, освен в случай че управителният съвет вземе решение да е по-кратък.

5. Изпълнителният съвет заседава най-малко веднъж на три месеца и по възможност не по-късно от две седмици преди заседанието на управителния съвет. Председателят на изпълнителния съвет свиква допълнителни заседания по искане на неговите членове или на управителния съвет.

6. Управителният съвет установява процедурния правилник на изпълнителния съвет, бива периодично информиран за работата на изпълнителния съвет и има достъп до неговите документи.

Член 54

Задължения на изпълнителния директор

1. Агенцията се управлява от изпълнителен директор, който е напълно независим при изпълнението на задълженията си. Изпълнителният директор носи отговорност за своите действия пред управителния съвет.

2. Без да се засягат правомощията на Комисията, на управителния съвет и на изпълнителния съвет, изпълнителният директор не може да търси и да получава инструкции от никое правителство и от никой друг орган.

3. По искане на Европейския парламент или на Съвета, изпълнителният директор докладва за изпълнението на своите задължения на съответната институция.

4. Изпълнителният директор е законният представител на Агенцията и приема решения, препоръки, становища и други формални актове на Агенцията.

5. Изпълнителният директор отговаря за административното управление на Агенцията и за изпълнението на задачите, които са ѝ възложени съгласно настоящия регламент. По-конкретно, изпълнителният директор отговаря за:

- а) текущото административно ръководство на Агенцията;
- б) изпълнението на решенията, приети от управителния съвет;
- в) изготвянето на програмния документ и представянето му на управителния съвет след консултации с Комисията;
- г) изпълнението на програмния документ и доколкото е възможно, изпълнението на исканията за съдействие от страна на Комисията във връзка със задачите на Агенцията съгласно настоящия регламент;
- д) подготовката на консолидиран годишен доклад за дейността на Агенцията, включително декларацията на разпоредителя с бюджетни кредити, в която се посочва дали той има достатъчна увереност в съответствие с член 47, параграф 1, буква б) от Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 и член 51, параграф 1, буква а) от настоящия регламент, и представянето му на управителния съвет за оценка и приемане;
- е) предприемането на необходимите стъпки и по-специално издаването на вътрешни административни инструкции и публикуването на заповеди, за да гарантира, че Агенцията функционира в съответствие с настоящия регламент;
- ж) създаването на ефективна система за наблюдение, която да позволява на Агенцията да сравнява резултатите с нейните оперативни цели и създаването на постоянна система за оценка, съответстваща на признатите професионални стандарти;
- з) ежегодното изготвяне на проект за общ доклад на базата на системите за наблюдение и оценка, посочени в буква ж), и предаването му на управителния съвет;
- и) подготовката на проекта на разчет на приходите и разходите на Агенцията съгласно член 64 и изпълнението на бюджета в съответствие с член 65;
- й) предприемането на необходимите мерки за проследяване на работата на мрежите на националните органи по безопасността, разследващите органи и представителните организации, посочени в член 38;

- к) подготовката на план за действие вследствие на заключенията от вътрешни или външни одитни доклади и оценки, както и от разследвания на OLAF, и докладването за напредъка на всеки две години пред Комисията и редовно пред управителния съвет;
- л) защитата на финансовите интереси на Съюза чрез прилагане на мерки за предотвратяване на измами, корупция и други незаконни дейности, чрез ефективни проверки, чрез възстановяване на неоснователно платени суми при установени нередности и, когато е уместно, налагане на ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции;
- м) изготвянето на стратегия на Агенцията за борба с измамите и представянето ѝ на управителния съвет за одобрение;
- н) изготвянето на проекта за финансов регламент на Агенцията, който се приема от управителния съвет по силата на член 66, и на правилата за прилагането му;
- о) сключването от името на Агенцията на споразумения за сътрудничество с националните органи по безопасността в съответствие с член 76.

Член 55

Създаване и състав на апелативните съвети

1. С решение на управителния съвет Агенцията създава един или повече апелативни съвети, които се занимават с обжалванията и арбитражните процедури по членове 58 и 61.
2. Всеки апелативен съвет се състои от председател и още двама членове. Те имат заместници, които ги представляват в тяхно отсъствие или при възникване на конфликт на интереси.
3. Създаването на апелативните съвети и определянето на техния състав става за всеки отделен случай. Друга възможност е да бъде създаден апелативен съвет като постоянен орган за срок от максимум четири години. И в двата случая се прилага следната процедура:
 - а) Комисията изготвя списък с квалифицирани експерти въз основа на необходимите компетенции и опит и след открита процедура по подбор;
 - б) управителният съвет назначава председателя, другите членове и техните заместници от експертите в посочения в буква а) списък. Когато апелативният съвет не е създаден като постоянен орган, управителният съвет взема предвид естеството и съдържанието на жалбата или арбитража и избягва конфликт на интереси в съответствие с член 57.
4. Когато апелативният съвет счете, че характерът на жалбата го изисква, той може да поиска от управителния съвет да назначи двама допълнителни членове и техни заместници измежду изброените в списъка, посочен в параграф 3, буква а).
5. По предложение на Агенцията и след консултация с управителния съвет Комисията установява процедурния правилник на апелативните съвети, включително правилата за гласуване, процедурите за внасяне на жалби и условията за възстановяване на разходите на членовете им. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 81, параграф 3.
6. Апелативните съвети може да поискат становището на експерти от съответните държави членки, по-специално с оглед изясняване на съответното национално законодателство, по време на началната проучвателна фаза на процедурата.

Член 56

Членове на апелативните съвети

1. Когато апелативният съвет е постоянен орган, мандатът на членовете му и техните заместници се ограничава до четири години и може да бъде подновяван еднократно. В останалите случаи мандатът се ограничава до срока на разглеждане на жалбата или арбитража.
2. Членовете на апелативните съвети са независими от всички страни по жалбата или арбитража и не могат да изпълняват никакви други задължения в рамките на Агенцията. По време на обсъжданията и при вземане на решение те не са обвързани с никакви инструкции и не са в положение на конфликт на интереси.

3. Членовете на апелативните съвети не са част от персонала на Агенцията и получават възнаграждение за участието си в разглеждането на дадена жалба или арбитраж.
4. Членовете на апелативните съвети не могат да бъдат отстранявани от длъжност по време на техния мандат, освен в случай че съществуват сериозни основания за такова отстраняване и управителният съвет вземе решение за такова действие.
5. Членовете на апелативните съвети не могат да бъдат отстранявани от списъка на квалифицираните експерти по време на техния мандат, освен в случай че съществуват сериозни основания за такова отстраняване и Комисията вземе решение за такова действие.

Член 57

Отвод и възражение

1. Членовете на апелативни съвети не могат да вземат участие в никакви производства по обжалване или арбитраж, ако имат какъвто и да е личен интерес в производството, ако преди това са участвали като представители на една от страните в производството или ако са участвали във вземането на обжалваното решение.
2. Когато член на апелативния съвет, който счита, че той или който и да е друг член не е уместно да взема участие в някое производство по обжалване или арбитраж поради едно от изброените в параграф 1 основания или по каквато и да било друга причина, този член уведомява за това апелативния съвет, който взема решение за отвод на съответното лице въз основа на приетите от управителния съвет правила, определени в член 51, параграф 1, буква т).
3. Всяка страна в производство по обжалване или арбитраж може да направи възражение в съответствие с процедурния правилник, определен в член 55, параграф 5, срещу всеки член на апелативния съвет на всяко от посочените в параграф 1 от настоящия член основания или при съмнения за пристрастност. Гражданството на съответния член на апелативния съвет не може да бъде основание за възражение.
4. Възражение съгласно параграф 3 е допустимо само когато е отправено преди началото на производството пред апелативния съвет или, когато информацията, обосноваваща възражението, е станала известна след започване на производството — в срока, установен в процедурния правилник на апелативния съвет. Въпросният член на апелативния съвет се уведомява за постъпилото възражение и заявява дали е съгласен с отвода. Ако членът не даде съгласието си, апелативният съвет взема решение в срока, установен в неговия процедурен правилник, или при липса на отговор — след изтичането на определения срок за даване на отговор.
5. Апелативният(ите) съвет(и) решава(т) какво действие да бъде предприето в случаите, посочени в параграфи 2, 3 и 4, без участието на съответния член. За да се вземе такова решение, въпросният член се замества в апелативния съвет от неговия заместник. Управителният съвет бива информиран за решенията, взети от апелативния съвет.

Член 58

Обжалване на решения и неправомерно бездействие

1. Жалба пред апелативния съвет може да се подаде срещу решения, взети от Агенцията съгласно членове 14, 20, 21 и 22, или ако Агенцията не предприеме действия в рамките на приложимите срокове, и след приключването на предварителното преразглеждане, посочено в член 60.
2. Жалба, подадена по реда на параграф 1, няма суспензивно действие. При искане на засегнатите страни обаче апелативният съвет може да реши, че въпросната жалба има суспензивно действие, ако прецени, че обстоятелствата, например влияние върху безопасността, го позволяват. В този случай апелативният съвет обосновава решението си.

Член 59

Лица с право на обжалване, срокове и форма на жалбата

1. Всяко физическо или юридическо лице може да подаде жалба срещу решение на Агенцията съгласно членове 14, 20 и 21, което е адресирано до него или пряко и лично го засяга, или ако Агенцията не предприеме действия в рамките на приложимите срокове.

2. Жалбата, заедно с изложението на основанията за нея, се подава писмено в съответствие с процедурния правилник, посочен член 55, параграф 5, в срок от два месеца от уведомяването на засегнатото лице за мярката или, ако лицето не е уведомено, в срок от два месеца от деня, в който то е узнало за нея.

Жалбите относно непредприемане на действия от Агенцията се подават до Агенцията в писмена форма в рамките на два месеца след изтичането на срока, предвиден в съответния член.

Член 60

Предварително преразглеждане

1. Ако Агенцията счита, че жалбата е допустима и обоснована, тя поправя решението или неправомерното бездействие по член 58, параграф 1. Това не се прилага, когато обжалваното решение засяга друга страна, участваща в производството по обжалване.
2. Ако решението не бъде поправено до един месец от получаването на жалбата, Агенцията незабавно решава дали да спре или не прилагането на решението си и отнася жалбата до някой от апелативните съвети.

Член 61

Арбитражна процедура

В случай на разногласие между Агенцията и национален орган или органи по безопасността в съответствие с член 21, параграф 7 и член 24 от Директива (ЕС) 2016/797 и член 10, параграф 7 и член 17, параграфи 5 и 6 от Директива (ЕС) 2016/798, апелативният съвет, на който е възложен случая, действа като арбитър по искане на засегнатия национален орган или органи по безопасността. В този случай апелативният съвет решава дали да потвърди позицията на Агенцията.

Член 62

Разглеждане и произнасяне по жалби и арбитраж

1. В рамките на три месеца след внасянето на жалбата, апелативният съвет решава дали да я уважи или отхвърли. Когато разглежда жалба или действа като арбитър, апелативният съвет работи в рамките на сроковете, определени в процедурния му правилник. Той приканва толкова често, колкото е необходимо, страните в производството по обжалване да представят в определен срок забележки по издадените от него уведомления или по съобщения на други страни в производството по обжалване. Страните в производството по обжалване имат право на устни изказвания.
2. По отношение на арбитража, Агенцията взема окончателното си решение в съответствие с процедурите, посочени в член 21, параграф 7 от Директива (ЕС) 2016/797 и член 10, параграф 7 от Директива (ЕС) 2016/798.
3. Когато апелативният съвет констатира, че жалбата е основателна, той връща случая на Агенцията. Агенцията взема окончателното си решение в съответствие със заключенията на апелативния съвет и го обосновава. Агенцията информира съответно страните в производството по обжалване.

Член 63

Искове пред Съда на Европейския съюз

1. Искове за отмяна на решения на Агенцията, взети съгласно членове 14, 20 и 21 или поради неправомерно бездействие в рамките на приложимите срокове, могат да се предявяват пред Съда на Европейския съюз само след като процедурата за обжалване в рамките на Агенцията в съответствие с член 58 е приключена.
2. Агенцията взема всички необходими мерки, за да се съобрази с решението на Съда на Европейския съюз.

ГЛАВА 10

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 64

Бюджет

1. За всяка финансова година, съответстваща на календарната година, се изготвя разчет за всички приходи и разходи на Агенцията и се включва в бюджета на Агенцията.
2. Без да се засягат другите ресурси, приходите на Агенцията се състоят от:
 - а) вноски на Съюза и безвъзмездни средства от органи на Съюза;
 - б) евентуални вноски от трети държави, участващи в работата на Агенцията, както е предвидено в член 75;
 - в) таксите, плащани от заявителите и притежателите на сертификати и разрешения, издадени от Агенцията в съответствие с членове 14, 20, и 21;
 - г) възнаграждения за публикации, обучение и всякакви други услуги, предоставяни от Агенцията;
 - д) евентуални доброволни вноски от държави членки, трети държави или други организации, при условие че тези вноски са прозрачни, ясно обозначени в бюджета и не компрометират независимостта и безпристрастността на Агенцията.
3. Разходите на Агенцията включват разходи за персонала, административни, инфраструктурни и оперативни разходи.
4. Приходите са равни на разходите.
5. Въз основа на проект, изготвен от изпълнителния директор в съответствие с принципа на бюджетизирането въз основа на изпълняваните дейности, управителният съвет ежегодно съставя разчет на приходите и разходите на Агенцията за следващата финансова година. Този разчет, който включва проект на шатно разписание, се представя от управителният съвет на Комисията най-късно до 31 януари.
6. Разчетът се препраща от Комисията на Европейския парламент и на Съвета заедно с предварителния общ проект-бюджет на Европейския съюз.
7. Въз основа на разчета Комисията вписва в предварителния общ проект-бюджет на Европейския съюз бюджетните предвиждания, които тя смята за необходими за изпълнение на шатното разписание и сумата на вноската, която трябва да се отдели от общия бюджет, който тя представя пред Европейския парламент и Съвета в съответствие с член 314 от ДФЕС, заедно с описание и обосновка за всяка разлика между разчета и сумата на субсидията, с която се задължава общият бюджет.
8. Европейският парламент и Съветът разрешават отпускане на бюджетни кредити за вноската в Агенцията. Европейският парламент и Съветът приемат шатното разписание на Агенцията.
9. Бюджетът се приема от управителния съвет с мнозинство от две трети от членовете му с право на глас. Бюджетът на Агенцията се утвърждава след окончателното приемане на общия бюджет на Съюза. Ако е необходимо, той се коригира по съответния начин.
10. За всички проекти, свързани със собственост, които биха могли да имат значително отражение върху бюджета на Агенцията, се прилага член 203 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾.

Член 65

Изпълнение и контрол на бюджета

1. Изпълнителният директор изпълнява бюджета на Агенцията.

⁽¹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

2. До 1 март след всяка финансова година счетоводителят на Агенцията представя междинните отчети и доклада за бюджетното и финансовото управление за финансовата година на счетоводителя на Комисията. Счетоводителят на Комисията консолидира междинните финансови отчети на институциите и децентрализираните органи в съответствие с член 147 от Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012.

3. До 31 март след всяка финансова година счетоводителят на Комисията изпраща на Сметната палата междинните отчети на Агенцията и доклада за бюджетното и финансовото управление за тази финансова година. Докладът за бюджетното и финансовото управление за финансовата година се изпраща и до Европейския парламент и Съвета.

Сметната палата проучва тези отчети в съответствие с член 287 от ДФЕС. Тя публикува всяка година доклад за дейностите на Агенцията.

4. При получаване на забележките на Сметната палата по междинния счетоводен отчет на Агенцията съгласно член 148 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 счетоводителят изготвя окончателния счетоводен отчет на Агенцията. Изпълнителният директор изпраща окончателния счетоводен отчет на управителния съвет за становище.

5. Управителният съвет дава становище по окончателните отчети на Агенцията.

6. До 1 юли след всяка финансова година счетоводителят изпраща окончателните отчети заедно със становището на управителния съвет на Европейския парламент, Съвета, Комисията и Сметната палата.

7. Окончателните отчети на Агенцията се публикуват.

8. До 30 септември след всяка финансова година изпълнителният директор изпраща на Сметната палата отговор на нейните забележки. Той изпраща този отговор и на управителния съвет, и на Комисията.

9. По искане на Европейския парламент изпълнителният директор му представя цялата информация, необходима за безпроблемното протичане на процедурата по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета за съответната финансова година, в съответствие с член 165, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

10. Европейският парламент, по препоръка от Съвета, действащ чрез квалифицирано мнозинство, до 15 май на година N + 2 освобождава от отговорност изпълнителния директор по отношение на изпълнението на бюджета за година N.

Член 66

Финансови правила

Финансовите правила, приложими към Агенцията, се приемат от управителния съвет след консултация с Комисията. Те не могат да се отклоняват от Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013, освен в случаите, когато това отклонение е специално необходимо за дейността на Агенцията и Комисията е дала своето предварително съгласие за това.

ГЛАВА 11

ПЕРСОНАЛ

Член 67

Общи разпоредби

1. Правилникът за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители, както и правилата, приети чрез споразумение между институциите на Съюза за прилагането на Правилника за длъжностните лица, се прилагат по отношение на персонала на Агенцията.

2. Без това да засяга член 51, параграф 1, буква й), правилата за прилагане, приети от Комисията за прилагане на Правилника за длъжностните лица и Условията за работа на другите служители, включително разпоредбите за прилагане от общ характер, се прилагат по аналогия спрямо Агенцията, в съответствие с член 110 от Правилника за длъжностните лица.

3. Агенцията предприема подходящи административни мерки, *inter alia*, чрез обучение и стратегии за превенция, за организиране на службите си по такъв начин, че да избегне всякакви конфликти на интереси.

Член 68

Изпълнителен директор

1. Изпълнителният директор се назначава като срочно нает служител на Агенцията по член 2, буква а) от Условието за работа на другите служители.

2. Изпълнителният директор се назначава от управителния съвет въз основа на своите качества и доказани административни и управленски умения, както и на съответните познания и опит в транспортния сектор, от списък с най-малко трима кандидати, предложени от Комисията след открита и прозрачна процедура на подбор, след публикуване на обявлението за свободна длъжност в *Официален вестник на Европейския съюз* и по целесъобразност на други места. Преди да бъде взето решението на управителния съвет, наблюдателят по член 51, параграф 1, буква ч) докладва по процедурата.

За целите на сключване на договора с изпълнителния директор, Агенцията се представлява от председателя на управителния съвет.

Преди назначаването избраният от управителния съвет кандидат може да бъде поканен да направи изявление пред компетентната комисия на Европейския парламент и да отговори на въпроси, поставени от нейните членове.

3. Мандатът на изпълнителния директор е пет години. До края на този срок Комисията прави оценка на резултатите от работата на изпълнителния директор на Агенцията и бъдещите задачи и предизвикателства пред Агенцията.

4. Управителният съвет, действайки по предложение на Комисията и като взема предвид оценката, посочена в параграф 3, може еднократно да удължи мандата на изпълнителния директор за не повече от пет години.

5. Управителният съвет уведомява Европейския парламент за намерението си да удължи мандата на изпълнителния директор. В рамките на предхождащия удължаването месец изпълнителният директор може да бъде поканен да направи изявление пред компетентната комисия на Европейския парламент и да отговори на въпроси, поставени от нейните членове.

6. Изпълнителен директор, чийто мандат е бил удължен, не може да участва в друга процедура за подбор за същата длъжност след подобно удължаване на мандата.

7. Изпълнителният директор може да бъде отстранен от поста си единствено с решение на управителния съвет по искане на Комисията или на една трета от членовете му.

Член 69

Командировани национални експерти и други служители

Агенцията може да използва услугите на командировани национални експерти или друг персонал, който не е нает от нея съгласно Правилника за длъжностните лица и Условието за наемане на други служители.

Без това да засяга правилата относно командироването на национални експерти, установени в съответното решение на Комисията, които се прилагат за Агенцията, управителният съвет приема решение за определяне на правила за командироването на национални експерти в Агенцията, включително правила за предотвратяване и управление на конфликти на интереси, както и за съответните ограничения в случаите, в които независимостта и безпристрастността на националните експерти биха могли да бъдат застрашени.

ГЛАВА 12

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 70

Привилегии и имунитети

За Агенцията и нейния персонал се прилага Протокол № 7 за привилегиите и имунитетите на Европейския съюз.

Член 71

Споразумение за седалището и условия за функциониране

1. В случай че необходимите разпоредби за настаняването на Агенцията в приемащата държава членка и за сградния фонд, който трябва да бъде предоставен от тази държава членка, както и конкретните правила, приложими в тази държава членка по отношение на изпълнителния директор, членовете на управителния съвет, персонала на Агенцията и членовете на семействата им, все още не са установени или не са предвидени в писмено споразумение, между Агенцията и приемащата държава членка се сключва споразумение относно всички тези елементи в съответствие с правния ред на приемащата държава членка и след одобрението на управителния съвет, и не по-късно от 16 юни 2017 г. Това споразумение може да бъде под формата на споразумение за седалището.
2. Приемащата държава членка осигурява възможно най-добрите условия за доброто функциониране на Агенцията, в това число многоезиково училищно обучение с европейска насоченост и подходящи транспортни връзки.

Член 72

Отговорност

1. Договорната отговорност на Агенцията се урежда от правото, приложимо към съответния договор.
2. Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнася с решение по всяка арбитражна клауза, съдържаща се в сключен от Агенцията договор.
3. При извъндоговорна отговорност Агенцията, в съответствие с общите за законодателствата на държавите членки принципи, компенсира всякакви вреди, нанесени от нейни отдели или от нейния персонал при изпълнение на задълженията им.
4. Съдът на Европейския съюз е компетентен по споровете, свързани с обезщетение за вредите, посочени в параграф 3.
5. Личната отговорност на персонала към Агенцията се регламентира от разпоредбите, предвидени в приложимия за тях правилник на длъжностните лица или условията за работа на другите служители.

Член 73

Сътрудничество с националните съдебни органи

В случай на национално съдебно производство с участието на Агенцията на основание, че Агенцията е изпълнила задачите си в съответствие с членове 19 и 21, параграф 6 от Директива (ЕС) 2016/797 и член 10, параграф 6 от Директива (ЕС) 2016/798, Агенцията и нейният персонал сътрудничат без ненужно забавяне на компетентните национални съдебни органи. Управителният съвет установява подходящи процедури, които да се прилагат в подобни ситуации, в съответствие с член 51, параграф 1, буква х).

Член 74

Езиков режим

1. По отношение на Агенцията се прилага Регламент № 1. При необходимост управителният съвет приема подходящи правила за изпълнение на посочения Регламент.

По искане на член на управителния съвет това решение се взема с единодушие.

2. Преводческите услуги, необходими за функционирането на Агенцията, се предоставят от Центъра за преводи за органите на Европейския съюз.

Член 75

Участие на трети държави в работата на Агенцията

1. Без да се засяга член 44, Агенцията е отворена за участие на трети държави, по-специално на държавите, попадащи в обхвата на европейската политика за съседство и политиката за разширяване, както и на държавите от ЕАСТ, които са сключили споразумения със Съюза, съгласно които съответните държави са приели и прилагат правото на Съюза или еквивалентни национални мерки в областта, обхваната от настоящия регламент, в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС.

2. Съгласно съответните разпоредби на споразуменията, посочени в параграф 1, между Агенцията и съответните трети държави се постигат договорености за определяне на подробни правила за участието на тези трети държави в работата на Агенцията, по-специално естеството и степента на подобно участие. Тези договорености включват разпоредби относно финансовите вноски и персонала. Те могат да предвидят представителство на съответните трети държави без право на глас в управителния съвет.

Агенцията подписва договореностите след съгласието на Комисията и на управителния съвет.

Член 76

Сътрудничество с национални органи и организации

1. Агенцията и националните органи по безопасността сключват споразумения за сътрудничество във връзка с прилагането на членове 14, 20 и 21, като вземат предвид член 51, параграф 1, буква у).

2. Споразуменията за сътрудничество могат да бъдат специфични или рамкови споразумения и могат да включват един или повече национални органи по безопасността. Тези споразумения съдържат конкретно описание на задачите и условията за очакваните резултати, срокове за постигането им, както и разпределение на таксите, плащани от заявителя, между Агенцията и националните органи по безопасността. Това разпределение отчита рамковия образец, посочен в член 51, параграф 1, буква ф).

3. Споразуменията за сътрудничество могат да включват и специфични договорености за сътрудничество в случай на мрежи, за които се изискват специфични експертни познания по географски или исторически причини, с оглед намаляване на административната тежест и разходи за заявителя. Когато такива мрежи са изолирани от останалата част от железопътната система на Съюза, тези специфични договорености за сътрудничество могат да включват възможност за договорно възлагане на функции на съответните национални органи по безопасността, когато това е необходимо за осигуряване на ефикасно и пропорционално разпределение на ресурсите.

4. По отношение на държавите членки, в чиито железопътни мрежи междурелсието е различно от това на основната железопътна мрежа в Съюза и тези мрежи имат еднакви технически и експлоатационни изисквания с тези на съседни трети страни, в многостранно споразумение за сътрудничество се включват всички съответни национални органи по безопасността в тези държави членки, както е предвидено в член 21, параграф 15 от Директива (ЕС) 2016/797 и член 11, параграф 3 от Директива (ЕС) 2016/798.

5. Споразуменията за сътрудничество трябва да са налице преди Агенцията да пристъпи към изпълнение на задачите си в съответствие с член 83, параграф 4.

6. Агенцията може да сключва споразумения за сътрудничество с други национални органи и компетентни органи във връзка с прилагането на членове 14, 20 и 21.

7. Споразуменията за сътрудничество не засягат цялостната отговорност на Агенцията за изпълнението на задачите ѝ, както е предвидено в членове 14, 20 и 21.

8. Агенцията и националните органи по безопасността могат да работят заедно и да обменят добри практики във връзка с прилагането на Директива (ЕС) 2016/797 и Директива (ЕС) 2016/798.

Член 77

Прозрачност

1. Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ се прилага по отношение на документите, държани от Агенцията.

Управителният съвет приема практически мерки за прилагането на Регламент (ЕО) № 1049/2001 до 16 юни 2017 г.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 1049/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2001 г. относно публичния достъп до документи на Европейския парламент, на Съвета и на Комисията (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 43).

За решенията, взети от Агенцията съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 1049/2001, могат да се завеждат жалби пред омбудсмана или искиове пред Съда на Европейския съюз съгласно съответно членове 228 и 263 ДФЕС.

2. Агенцията публикува своите препоръки, становища, проучвания, доклади и резултати от оценките на въздействието на уебсайта си, без да се засяга параграф 1 и след отстраняването на всякаква поверителна информация от тях.

3. Агенцията оповестява публично декларациите за интереси на членовете на ръководството и администрацията на Агенцията, изброени в член 46.

Обработването на лични данни от Агенцията се осъществява при спазване на Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾.

4. Управителният съвет приема мерки, за да гарантира, че чрез своя интернет сайт Агенцията предоставя ефективна, лесна за използване и леснодостъпна информация относно процесите, свързани с оперативната съвместимост и безопасността на железопътния транспорт, както и други документи от значение за железопътния транспорт.

Член 78

Правила за сигурност за защита на класифицирана или чувствителна информация

Агенцията прилага принципите, съдържащи се в правилата за сигурност на Комисията за защита на класифицираната информация на ЕС (КИЕС) и неклассифицираната информация от чувствително естество, както е посочено в Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията ⁽²⁾. Тези принципи обхващат, *inter alia*, разпоредбите за обмена, обработката и съхранението на такава информация.

Член 79

Борба с измамите

1. С цел да се улесни борбата с измамите, корупцията и други незаконни дейности, попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 1073/1999, в срок до 16 декември 2016 г. Агенцията се присъединява към Междуинституционалното споразумение от 25 май 1999 г. относно вътрешните разследвания, провеждани от OLAF, и приема подходящи разпоредби, приложими към всички служители на Агенцията, като се използва образецът, съдържащ се в приложението към това споразумение.

2. Сметната палата на Европейския съюз има правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза чрез Агенцията.

3. OLAF може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС) № 883/2013 и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета ⁽³⁾, с цел да се установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза, във връзка с решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор, финансирани от Агенцията.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети държави и международни организации, договорите, споразуменията и решенията за отпускане на безвъзмездни средства на Агенцията съдържат разпоредби, с които Сметната палата и OLAF изрично се упълномощават да провеждат такива одити и разследвания в съответствие с техните съответни компетенции.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

⁽²⁾ Решение (ЕС, Евратом) 2015/444 на Комисията от 13 март 2015 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицираната информация на ЕС (ОВ L 72, 17.3.2015 г., стр. 53).

⁽³⁾ Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

ГЛАВА 13

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 80

Актове за изпълнение във връзка с таксите и възнагажденията

1. Въз основа на установените в параграфи 2 и 3 принципи Комисията приема актове за изпълнение, в които се уточняват:

- а) таксите и възнагажденията, дължими на Агенцията, по-специално при прилагането на членове 14, 20, 21 и 22; и
- б) условията за плащане.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 81, параграф 3.

2. Такси и възнагаждения се събират за:

- а) издаването и подновяването на разрешения за пускане на пазара на превозни средства и типове превозни средства;
- б) издаване и подновяване на единни сертификати за безопасност;
- в) предоставяне на услуги; дължимите за тях такси и възнагаждения отразяват реалната себестойност на всяка отделна услуга;
- г) издаване на решения за одобрение в съответствие с член 19 от Директива (ЕС) 2016/797.

Такси и възнагаждения могат да се събират за обработване на жалби.

Всички такси и възнагаждения се изразяват и събират в евро.

Таксите и възнагажденията се определят по прозрачен, справедлив и единен начин, като се отчита конкурентоспособността на европейския железопътен сектор. Те не пораждаат излишна финансова тежест за заявителите. Специфичните нужди на малките и средните предприятия, включително възможността за разделяне на плащанията на няколко вноски и етапи, се вземат предвид, когато е уместно.

Таксата за издаване на решение за одобрение се определя по пропорционален начин, като се вземат предвид различните етапи на процеса на разрешаване за проекти във връзка с ERTMS по железопътната линия, както и необходимата работа на всеки етап. Разпределянето на таксите е ясно обозначено в отчетите.

Определят се разумни срокове за плащане на таксите и възнагажденията, като се отчитат надлежно сроковете на процедурите, предвидени в членове 19 и 21 от Директива (ЕС) 2016/797 и член 10 от Директива (ЕС) 2016/798.

3. Размерът на таксите и възнагажденията се определя така, че да се гарантира, че приходът от тях е достатъчен да покрие пълната себестойност на предоставяната услуга, включително съответните разходи, произтичащи от възложените на националните органи по безопасността задачи в съответствие с член 76, параграфи 2 и 3. Всички разходи на Агенцията, свързани със служителите, ангажирани с посочените в параграф 2 от този член, дейности, включително свързаните с тях пропорционални пенсионни вноски от работодателя, също се включват в тази себестойност. Ако при предоставянето на услугите, за които се събират такси и възнагаждения, редовно възниква значителен дисбаланс, размерът на таксите и възнагажденията се преразглежда. Тези такси и възнагаждения са целеви приходи за Агенцията.

При определянето на равнището на таксите и възнагажденията Комисията взема под внимание:

- а) областта на дейност, за която се отнасят сертификатите;
- б) областта на употреба, за която се отнасят разрешенията; и
- в) вида и обхвата на железопътните дейности.

Член 81

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, създаден съгласно член 51 от Директива (ЕС) 2016/797. Той е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 82

Оценка и преразглеждане

1. Не по-късно от 16 юни 2020 г. и на всеки пет години след това Комисията възлага извършването на оценка, по-специално на въздействието, ефективността и ефикасността на Агенцията и нейните работни практики, като се вземат предвид цялата имаща отношение дейност на Сметната палата, както и становищата и препоръките на съответните заинтересовани страни, включително националните органи по безопасността, представителите на железопътния сектор, социалните партньори и организациите на потребителите. В оценката се разглежда по-специално евентуалната нужда от промяна на правомощията на Агенцията и финансовите последици от такава промяна.
2. До 16 юни 2023 г. Комисията прави оценка на функционирането на двойната система за издаване на разрешения за превозни средства и на сертификати за безопасност, свързаното с това обслужване на едно гише и хармонизираното въвеждане на ERTMS в Съюза с цел да се определи дали са необходими подобрения.
3. Комисията изпраща доклада за оценката заедно със заключенията си по него до Европейския парламент, Съвета и управителния съвет. Констатациите от оценката се оповестяват публично.
4. По повод на всяка втора оценка се прави и оценка на резултатите, постигнати от Агенцията, като се вземат предвид нейните цели, правомощия и задачи.

Член 83

Преходни разпоредби

1. Агенцията е правопреемник на Европейската железопътна агенция, създадена с Регламент (ЕО) № 881/2004, по отношение на цялата собственост, споразумения, правни задължения, трудови договори, финансови ангажменти и задължения.

2. Чрез дерогация от член 47 членовете на управителния съвет, назначени по силата на Регламент (ЕО) № 881/2004 преди 15 юни 2016 г., продължават да изпълняват задълженията си като членове на управителния съвет до изтичане на мандата им, без това да засяга правото на всяка една държава членка да назначава нов представител.

Чрез дерогация от член 54 изпълнителният директор, който е назначен по силата на Регламент (ЕО) № 881/2004, продължава да изпълнява задълженията си до изтичане на мандата му.

3. Чрез дерогация от член 67 всички трудови договори, които са в сила към 15 юни 2016 г., продължават да се спазват до изтичането им.

4. Агенцията изпълнява задачите по издаването на сертификати и разрешения съгласно членове 14, 20 и 21 и посочените в член 22 задачи най-късно от 16 юни 2019 г., при спазване на член 54, параграф 4 от Директива (ЕС) 2016/797 и член 31, параграф 3 от Директива (ЕС) 2016/798.

Член 84

Отмяна

Регламент (ЕО) № 881/2004 се отменя.

Член 85

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 11 май 2016 година.

За Европейския парламент

Председател

M. SCHULZ

За Съвета

Председател

J. A. HENNIS-PLASSCHAERT
